

Yhtymähallitus

Kokoustiedot**Aika** 6.5.2024 8:00 - 6.5.2024 12:05**Paikka** Neuvotteluhuone S4.11, Meilahden siltasairaala, Haartmaninkatu 4**Käsitellyt asiat**

Kokoustiedot ja osallistujat	1
45 § HUS-yhtymän vuoden 2024 hankekohtaisen investointiohjelman tarkentaminen	4
46 § Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2023	7
47 § TAE 2025 Valtion rahoitus hyvinvointialueille ja kehityksen valmistelu	8
48 § Maaliskuun toiminta ja talous	12
49 § Talouden sopeuttamisohjelma ja palveluverkkotyö	14
50 § Oy Apotti Ab:n omistus- ja takausjärjestelyt	22
51 § Omavelkaisen takauksen myöntäminen Kiinteistöosakeyhtiö Laakson yhteissairaalalle	30
52 § Jakautumismenettelyn käynnistäminen HUS Kiinteistöt Oy:n osalta	37
53 § HUS-yhtymän logistiikkapalveluiden kehittäminen	40
54 § Hallintosäännön muuttaminen	44
55 § Kahdenkymmenenyhden (21) anestesiologian ja tehohoidon erikoistuvan vaiheen lääkärin viran perustaminen HUS Leikkaus- ja tehohoitokeskukseen (tulosalue 5)	48
56 § Hankejohtajan viran haettavaksi julistaminen	51
57 § Henkilöstöjohtajan viran haettavaksi julistaminen	53
58 § Varsinaisen yhtymäkokouksen koolle kutsuminen	55
59 § Hyvinvointialuelain 97 §:n mukaista otto-oikeusmenettelyä varten saapuneet päätökset	57
60 § Muut asiat	59
61 § Info-asiat	62
Muutoksenhakuohje	63

6.5.2024

Aika 6.5.2024 8:00 - 12:05**Paikka** Neuvotteluhuone S4.11, Meilahden siltasairaala, Haartmaninkatu 4**Lisätietoja****Osallistujat****Päätöksentekijät**

Risto Rautava, puheenjohtaja
Markku Sistonen, varapuheenjohtaja, -61 §, -11.57
Timo Saranpää, -49 §, -10.45
Sanna Vesikansa
Osmo Soininvaara
Ilkka Taipale
Anna Vuorjoki
Marika Räf
Mikko Piirtola
Karin Cederlöf
Heli Hakala
Pirkko Letto
Annika Kokko, 45-61 §, 8.14-11.38
Ulla-Mari Karhu, 45 §- , 8.04-
Elin Blomqvist-Valtonen
Anne Portaankorva
Kari Reijula

MuutHelsingin kaupunki

Daniel Sazonov

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Mia Laiho, 45-49 §, 8.02-10.45

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue

Maarit Raja-aho, 46-51 §, 8.31-11.16

Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Helinä Perttu, 45- §, 8.04-

Kristiina Kariniemi-Örmälä

Harry Bogomoloff, kansalliskielilautakunnan puheenjohtaja, 45-49 §,
8.10-10.45

Matti Bergendahl, toimitusjohtaja, esittelijä paitsi 50 §

Markku Mäkijärvi, johtajaylilääkäri, esittelijä 50 §

Marja Renholm, hallintoylihoitaja

Jari Finnilä, talousjohtaja

Paula Isopahkala, viestintäjohtaja

Lauri Tanner, hallintojohtaja, sihteeri

6.5.2024

Kutsuttuna

Tomi Kauppinen, investointijohtaja, 45 §, 8.00-8.17

Tuula Mohamud, tarkastuslautakunnan varapuheenjohtaja, 46 §, 8.18-8.37

Pirjo Räsänen, arviointijohtaja, 46 §, 8.18-8.37

Jenni Hämäläinen, arviointipäällikkö, 46 §, 8.18-8.37

Raija Kontio, tulosaluejohtaja, 49 §, 9.11-10.44

Leena Vikatmaa, tulosaluejohtaja, 49 §, 9.11-10.44

Seppo Heinonen, toimialajohtaja, 49 §, 9.11-10.44

Lauri Luoto, toimitusjohtaja, Psycon Oy, 61 §, 11.31-11.55

Poissa

Seija Muurinen

6.5.2024

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Päätös Kokous todettiin laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Päätös Pöytäkirjantarkastajaksi valittiin Pirkko Letto (varalle Anna Vuorjoki).

Pöytäkirja nähtävänä

Pöytäkirja on asetettu 7.5.2024 hyvinvointialuelain 145 §:n mukaisesti nähtäväksi yleisessä tietoverkossa.

45 § HUS-yhtymän vuoden 2024 hankekohtaisen investointiohjelman tarkentaminen**Selostus**

Yhtymähallitus hyväksyi kokouksessaan 6.11.2023 (§ 137) ja vahvisti 18.12.2023 (§ 174) HUS-yhtymän vuosien 2024-2027 investointisuunnitelman ja hankekohtaisen investointiohjelman. Vuoden 2024 talousarvioon ja vuosien 2025-2027 taloussuunnitelmaan sisältyy neljän seuraavan vuoden investointien suunnitelma, jonka yhteismäärä on 969,7 milj. euroa. Vuonna 2024 HUS-yhtymän investointien kokonaismäärä on yhteensä 260,9 milj. euroa, josta omaan taseeseen tulevien investointien osuus on 250,8 milj. euroa.

Yhtymähallituksen päätöksellä on mahdollista tarkentaa hankekohtaista investointiohjelmää toimintavuoden aikana yhtymäkokouksen hyväksymän kokonaisraamin sisällä. HUSin investointeja rajoittaa lainanottovaltuus ja vuoden 2024 investoinnit pystytään toteuttamaan ilman erillistä lainanottovaltuutta. Nyt esitettävät muutokset ovat esiin tulleita muutostarpeita ja kohdistuvat rakentamis-, laite- ja ICT-investointeihin. Hankekohtaisten investointivarausten tarkistusesitys koskee vain vuotta 2024, vaikka ohjelmaan on merkitty muutoksia myös vuosiin 2025-2027. Investointiohjelman tarkistamistarpeet liittyvät hankkeiden vuosijaksotusten tarkistamiseen ja muuttamiseen. Lisäksi jossain hankkeissa määrärahavaraustarve on kasvanut ja joissain taas puolestaan tarve on pienentynyt.

Rakennushankkeiden osalta suurimmat muutokset kohdistuvat Meilahden kampusalueen rakennushankkeisiin. Siltasairaala-hankkeessa todettiin vastaanoton jälkeen puutteita muun muassa oville asetetuissa ääniteknisissä vaatimuksissa. Näiden puutteiden takia on maksamatta viimeinen erä pääurakoitsija SRV:n palkkiosta. Aliurakoitsijoiden, vuoden 2023 jäädytetyt maksut tulevat maksuun, kun ovet täyttävät vaatimukset hyväksyttävästi. Tämän vuoksi hankkeelle esitetään investointirahoitusta vuodelle 2024, mutta hankkeen kokonaiskustannukset eivät nouse ja maksuosuus sisältyy aiemmin hankkeelle myönnettyyn lainanottovaltuuteen.

Meilahden toimenpidesiiven hankesuunnitteluvaihe on käynnistynyt ja suunnittelijavalinnat saatu päätökseen. Hankkeen aikataulu on tarkentunut ja esitetyt muutokset liittyvät hankkeen vuosijaksotusten tarkentumiseen. Apteekin, keskuskeittiön ja pysäköinnin uudisrakennus -hankkeen kustannusarvioennuste on tarkentunut. Tämän vuoden kustannusarvioennusteen nousuun ovat vaikuttaneet muun muassa sisäilmakorjaukset, louhintatöiden ja salaojien määrän lisääntyminen sekä pumppaamon rakentaminen. Hyvinkään sairaalan angiolaboratoriotilan rakentaminen -hankkeen kustannusarviota on päivitetty hankesuunnitteluvaiheessa.

Käyttäjien tilatarpeet ovat kasvaneet tarveselvityksestä ja sen mukaisesti myös hankkeen huoneistoala on kasvanut, jolla on suora vaikutus rakentamiskustannuksiin. Muiden hankkeiden muutokset liittyvät rakennushankkeiden kokonaisaikataulujen tarkentumiseen, joka vaikuttaa hankkeiden vuosijaksotuksiin investointiohjelmassa. Rakennushankkeet toteutetaan vuoden 2024 kokonaisraamin sisällä.

Laiteinvestointihankkeiden muutokset koskevat Diagnostiikkakeskuksen suurten laiteinvestointien tarkentumista. Muutostarpeet liittyvät nykyaikaisen laitemallin markkinahinnan päivittämiseen. Yksi investointihanke siirretään eteenpäin investointiohjelmakaudella ja yksi investointihanke poistuu kokonaan investointiohjelmasta.

Tietohallintohankkeiden muutostarpeet liittyvät rakennushankkeiden tietoteknisten varustelujen kustannusarvioihin tehtäviin tarkennuksiin ja niiden pienentymiseen sekä hankkeiden siirtymiseen suurten investointien ohjelmasta pieniin tietohallintohankkeisiin. Lisäksi CleverHealthNetwork -hankkeet siirretään organisaatiomuutoksen vuoksi tietohallinnosta konsernihallinnon toteuttamaksi investoinniksi. Muutoksella ei ole kustannusvaikutuksia.

Liitteenä 1 on yhtymähallituksen vahvistettavaksi esitettävä hankekohtainen investointiohjelman muutos. Muutokset toteutetaan yhtymäkokouksen 14.12.2023 (§ 28) hyväksymän kokonaisraamin sisällä. Muutetut kohdat on merkitty vahvistettavaksi esitettävään ohjelmaan keltaisella taustavärillä. Muutokset on koostettu oheismateriaaliin 1. Investointiohjelman tarkentamisen jälkeen vuoden 2024 investointien taso on 259 milj. euroa (-1,9 milj. euroa), josta omaan taseeseen tulevien investointien osuus on 250 milj. euroa.

Investointiohjelmat ovat viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24 § 1 mom. 17. kohdan mukaan salassa pidettäviä niiden sisältämien hanketason kustannustietojen vuoksi.

Päätösesitys

Yhtymähallitus päättää hyväksyä liitteenä 1 olevan vuoden 2024 investointiohjelman tarkentamisen.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.

Julkisuus

Julkinen

6.5.2024

HUS/16993/2022

Lisätiedot

Investointijohtaja Tomi Kauppinen, etunimi.sukunimi@hus.fi

Liitteet

1. EI JULKINEN_Investointiohjelma 2024-2027_MUUTOS - 6.5.2024

Tiedoksi

Investointijohtaja Tomi Kauppinen

46 § Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2023**Selostus**

Tarkastuslautakunnan varapuheenjohtaja Tuula Mohamud esittelee kokouksessa tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen vuodelta 2023.

Arviointikertomus ja arviointimuistiot ovat esityslistan oheismateriaaleina 1-5.

Päätösesitys

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Julkisuus

Julkinen

Lisätiedot

Arviointijohtaja Pirjo Räsänen, etunimi.sukunimi@hus.fi

Tiedoksi

47 § TAE 2025 Valtion rahoitus hyvinvointialueille ja kehysten valmistelu**Selostus****Taustaa**

Talousarviovalmistelun 2025 pohjana toimii Valtiovarainministeriön 25.4.2024 julkaisema julkisen talouden suunnitelma vuosille 2025-2028. Valtiovarainministeriö julkaisee hyvinvointialueiden aluekohtaisen vuoden 2025 rahoituslaskelman ja rahoituksen painelaskelman vasta 29.4.2024, siksi kehysvalmistelu vuodelle 2025 on jouduttu tekemään arvioituihin tietoihin perustuen.

Hyvinvointialueiden rahoitus

Hyvinvointialueet rahoittavat toimintansa pääosin yleiskatteisella valtion rahoituksella. Hyvinvointialueet saavat lisäksi valtionavustuksia, asiakasmaksuja ja muita toimintatuottoja sekä rahoitustuottoja. Koko maan tasolla valtion laskennallinen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimenrahoitus sisältäen siirtymätasauksen on yhteensä noin 26,2 milj. euroa. Koko maan tasolla hyvinvointialueiden rahoitus vuonna 2025 kasvaa noin 2,1 mrd. eurolla vuoteen 2024 verrattuna.

Rahoituksen kasvuun vaikuttavat kustannustason nousu (HVA-indeksi 2,72 %, +664 milj. euroa), ennakoitu palvelutarpeen kasvu (+241 milj. euroa) sekä tehtävälainsäädännön muutokset (-336 milj. euroa). Rahoituksen taso tarkistetaan hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain (617/2021) 10 §:n perusteella vastaamaan koko maan tasolla toteutuneita kustannuksia jälkikäteen kahden vuoteen viipeellä.

Ensimmäinen jälkikäteistarkistus tehdään vuoden 2023 toteumatietojen perusteella vuoden 2025 rahoitukseen. Vuosittainen jälkikäteistarkistuksena tehtävä rahoituksen lisäyksen tai vähennyksen määrä riippuu tarkistusvuoden rahoituksen ja toteutuneiden kustannusten välisen erotuksen määrästä. Vuodelle 2023 myönnetyn rahoituksen ja tilinpäätöstietojen mukaisten nettokustannusten välinen erotus oli -1,36 mrd. euroa. Vuoden 2025 rahoituksessa huomioitava jälkikäteistarkistuksen määrä vuoden 2025 tasossa on 1,46 mrd. euroa, josta 73,6 milj. euroa aiheutuu indeksitarkistuksesta vuoden 2025 rahanarvoon ja 30,2 milj. euroa jälkikäteistarkistusta laskettaessa huomioitavasta palvelutarpeen kasvusta. Koko maan tasolla määritelty jälkikäteistarkistus kohdennetaan alueille laskennallisen rahoituksen jakautumisen suhteessa.

Arvioidut hallituksen kehysriihen menosopeutusten vaikutukset Uudellemaalle ovat

yhteensä -98,9 milj. euroa, jotka on huomioitu HUSin kehysten laskennassa (suluissa koko Manner-Suomen vaikutus) (1 000 euroa):

- Hoitotakuulainsäädännön palauttaminen vuoden 2022 mukaiseen tilaan, perusterveydenhuollon hoitotakuu 14 vrk à 3 kk (-132 milj. euroa), -36 896
- läkkäiden ympärivuorokautisen hoivan henkilöstömitoituksen keventäminen 0,65 à 0,6 (-45 milj. euroa), -12 578
- Vammaispalvelulain uudistaminen (-70 milj. euroa). -19 566
- Sosiaalihuollon henkilöstön saatavuus (kelpoisuusehtojen jousto) (-2 milj. euroa), -559
- Asiakasmaksujen korottaminen erikoissairaanhoidon maksuja painottaen (-100 milj. euroa), -27 952
- Ajokorttien ikätarkastusten rajaaminen perusterveydenhuollon palveluvalikoimasta (-5 milj. euroa), -1 398

HUS-yhtymän kehys 2025

HUS-yhtymän kehyslaskelmien valmistelussa on käytetty valtion kokonaisrahoituksen 10.10.2023 julkaistua arviota 26,5 milj. euroa, joka sisältää jälkikäteistarkistusta 1,46 mrd. euroa. Lisäksi laskelmissa on huomioitu lisäksi tehtävälainsäädännön muutokset hallituksen kehysriihen ennakkotiedon perusteella (-354 milj. euroa). Tällöin laskelman lähtöluvaksi muodostuu 26,2 milj. euron valtionrahoitus. Laskelmat päivitetään, kun aluekohtaiset tiedot ovat käytettävissä.

Laskelmissa käytetty Uudenmaan hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin osuus Manner-Suomen laskennallisesta rahoituksesta ja jälkikäteistarkistuksesta oli (1 000 euroa 7 416 358 (28 % Manner-Suomen rahoituksesta). Lisäksi alueelle kohdistui menosopeutuksia (1 000 euroa -98 949. Uudenmaan kokonaisrahoitus oli noin ollen (1 000 euroa) 7 317 409.

HUS-yhtymän kehysrahoituksen osuus laskettiin 2023 tilinpäätöksen aluekohtaiseen jakaumaan perustuen ja se oli keskimäärin 32,8 %. Samalla prosenttiosuudella kohdennettiin Uudenmaan hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin yhteenlasketun jälkikäteistarkistuksen määrä (1 000 euroa) 401 832. Hallitusohjelman hengen mukaisesti perusterveydenhuollon vahvistamiseksi HUS-yhtymän rahoitusta eritetään leikattavaksi -0,1 %-yksiköllä. Lisäksi vähentävänä tekijänä huomioidaan hallituksen kehysriihen esittämistä menosopeutuksista vain asiakasmaksujen korottaminen, mikä kohdistuu myös erikoissairaanhoidon. Asiakasmaksujen ennakoidaan korottuvan 6 % perusterveydenhuollossa ja 12,5 % erikoissairaanhoidossa. Korotusten osuus on huomioitu kehyslaskennassa.

HUS-yhtymän taseessa on tilikausilta 2022 ja 2023 kertynyttä alijäämää yhteensä (1

6.5.2024

HUS/3370/2024

000 euroa) -111 243. Lain hyvinvointialueesta 115 §:n mukaisesti kertynyt alijäämä tulee kattaa vuoden 2025 mennessä. HUS-yhtymän talousarvio tulee yllä olevan lain perusteella laatia vuoden 2025 osalta ylijäämäiseksi vastaavalla summalla.

HUS-yhtymän talousarvioon esitetään sisällytettävän samat palvelukokonaisuudet kuin vuonna 2024. Kehykseen sisältyviä palvelukokonaisuuksia ovat erikoissairaanhoido, ensihoito, hammaslääkäreiden erikoistumis- ja perusopetus, lääkärihelikopteritoiminta, myrkytystietokeskus sekä terveyskeskuspäivystys ja -hoitopäivät.

Esitys HUS-yhtymän kehukseksi 2025 (1 000 euroa)

- Laskennallinen rahoitus 2 304 848
- Jälkikäteistarkistus 132 357
- PTH-vahvistaminen (-0,1 %) -7 416
- Asiakasmaksujen korotus -9 910

Kehys yhteensä 2 419 879

Yllä oleva kehys edellyttää HUS-yhtymältä vuodelle 2025 noin 55 milj. euron tuottavuus- ja taloudellisuusohjelmaa. Ohjelman kokonaissuuruus talousarviokaudella 2025-2027 on yhteensä noin 225 milj. euroa. Ohjelmalla mahdollistetaan HUS-yhtymän tulevien merkittävien investointien toteuttaminen sekä lisääntyvään palvelutarpeeseen vastaaminen. Ohjelma tuodaan yhtymähallituksen ensimmäiseen käsittelyyn 3.6.2024 kokoukseen.

Esitetty kehys ei pidä sisällään toiminnallisia- eikä työnjaollisia muutoksia, vaan ne huomioidaan erillisten neuvottelujen perusteella valmistelun myöhäisemmässä vaiheessa HUS-yhtymän ja jäsenten välillä.

Kehyksen laskelmaa voidaan päivittää listalla kuvatuilla laskentaperiaatteilla Valtiovarainministeriön julkaistessa arviolta 29.4.2024 lopulliset aluekohtaiset rahoituslaskelmat sekä sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävälainsäädännön muutosten erikoissairaanhoidon kohdistuvien taloudellisten vaikutusten tarkentuessa. Lisäksi Valtiovarainministeriö päivittää rahoituslaskelmia syksyllä 2024, myös niiden mahdolliset vaikutukset 2025 kehysrahoitukseen huomioidaan.

Päätösesitys

HUS-yhtymähallitus päättää

1. esittää 15.6.2024 kokoontuvalle yhtymäkokoukselle, että talousarviovalmistelua jatketaan 2 419 879 (1 000 euroa) kehuksen pohjalta. Lisäksi huomioidaan mahdolliset työnjaolliset muutokset HUS-yhtymän ja jäsenten välillä ja

6.5.2024

HUS/3370/2024

2. että kehyksen 2025 laskelmaa voidaan päivittää listalla kuvatuilla laskentaperiaatteilla valtiovarainministeriön lopullisilla aluekohtaisilla rahoituslaskelmilla sekä erikoissairaanhoidon kohdistuvien tehtävälainsäädännön muutosten vaikutusten tarkennuksilla.

Asian käsittely

Käsittelyn aluksi esittelijä ilmoitti muuttavansa päätösesityksen kuulumaan seuraavasti:

"HUS-yhtymähallitus päättää

1. esittää 15.6.2024 kokoontuvalle yhtymäkokoukselle, että talousarviovalmistelua jatketaan VM:n 29.4.2024 julkaisemien rahoituslaskelmien perusteella 2 444 881 (1 000 euroa) kehyksen pohjalta. Lisäksi huomioidaan mahdolliset työnjaolliset muutokset HUS-yhtymän ja jäsenten välillä ja

2. että kehyksen 2025 laskelmaa voidaan päivittää listalla kuvatuilla laskentaperiaatteilla valtiovarainministeriön lopullisilla aluekohtaisilla rahoituslaskelmilla sekä erikoissairaanhoidon kohdistuvien tehtävälainsäädännön muutosten vaikutusten tarkennuksilla."

Päätös

Muutettu päätösesitys hyväksyttiin.

Julkisuus

Julkinen

Päätösvallan peruste

Perussopimus 13 §

Lisätiedot

Toimitusjohtaja Matti Bergendahl, etunimi.sukunimi@hus.fi
Talousjohtaja Jari Finnilä, etunimi.sukunimi@hus.fi

Tiedoksi

Konsernitalouspäällikkö Tarja Kortesalmi

48 § Maaliskuun toiminta ja talous**Selostus**Toteuma 03/2024

Lähetteet: Kiireettömiä lähetteitä saapui HUSin yksiköihin tammi-maaliskuun aikana yhteensä 92 230. Lähetemäärä väheni tammi-maaliskuussa 1,8 % edellisvuodesta. Tammi-maaliskuussa käsitellyistä lähetteisistä 1,2 % käsittelyyn kului yli terveydenhuoltolain mukaisen ylärajan 21 vuorokautta.

Odottajatilanne: Hoidon tarpeen arviointia odottavia potilaita oli yhteensä 30 185, joista 27,2 % on odottanut yli terveydenhuoltolain mukaisen 3 kuukautta.

Hoitoa odotti yhteensä 33 988 potilasta (osastohoito tai päiväkirurgia 64,2 %, avohoito 35,8 %). Potilaita oli noin 150 vähemmän kuin kuukautta aiemmin. Pitkään hoitoa odottaneita (> 6kk) potilaita oli 7 250, mikä oli noin 340 potilasta enemmän kuin helmikuun lopussa. Vuodeosastohoitoa tai päiväkirurgiaa odottaneita potilaita oli yhteensä 24 650, joista 5 965 (24,2 %) oli odottanut hoitoa yli kuusi kuukautta.

Palvelutuotanto: Tammi-maaliskuussa vertailukelpoinen volyyymi ylitti talousarvion sisältämän suunnitelman 4,6 % ja kasvoi 4,6 % edelliseen vuoteen verrattuna. Koko oman palvelutuotannon käyttö euroissa ylitti 5,7 % suunnitellun. Pääosa HUSin oman palvelutuotannon käytöstä euroissa muodostuu DRG-tuotteina tuotteistetuista hoitajaksoista. Koko NordDRG-ryhmän käyttö euroissa ylitti suunnitellun 8,2 %. Klassisten DRG-tuotteiden (vuodeosastohoito) käyttö euroissa ylitti talousarvion 7,2 %. Käynnit -tuoteryhmän käyttö euroissa ylitti talousarvion maltillisemmin 0,4 %.

Siirtoviivehoitopäivien määrä 1 042 kpl laski edelliseen vuoteen verrattuna 62,5 %.

Henkilöstö: Henkilötyövuosien määrä on tammi-maaliskuussa kasvanut viime vuodesta (+ 126,1 htv) ja toteutunut talousarviota suurempana (+ 84,8 htv). Kokonaislähtövaihtuvuus on tammi-maaliskuussa vakinaisen henkilöstön osalta 1,8 % ja toteutunut lähes samalla tasolla kuin edellisenä vuotena. Sairaspoissaolojen määrä (3,7 pvä/hlö) on tammi-maaliskuussa toteutunut lähes samalla tasolla kuin edellisenä vuotena.

Talous: Toimintatuotot alittivat talousarvion tammi-maaliskuussa 1,5 % (11,8 milj. euroa). Alituksesta 3,75 milj. euroa muodostuu talousarviossa kuukausijaksotettuun omaisuuden myyntituloon (TA 2024 yhteensä 15 milj. euroa). Toimintakulut yhteensä ylittivät talousarvion tammi-maaliskuussa 0,2 % (1,5 milj. euroa). Kululajikohtaisesti tarkasteltuna henkilöstökulut 395,6 milj. euroa alittivat talousarvion 10,9 milj. eurolla

(2,7 %). Työvoiman vuokrauksen kulut 8,3 milj. euroa ylittivät talousarvion 0,2 milj. euroa (3,0 %).

Palveluiden ostot yhteensä ylittivät talousarvion 2,6 milj. euroa (1,8 %). Sairaanhoidollisten palveluiden ostot ylittävät talousarvion 9,1 milj. euroa (24,7 %). Sen sijaan ICT-palvelut alittavat talousarvion 2,8 milj. euroa (5,4 %) ja Muut palvelujen ostot 4,0 milj. euroa (8,0 %). Toimintakuluista puuttuu tulkkipalvelukustannuksia noin 350 000 euroa.

Aineet, tarvikkeet tavarat yht. ylittivät talousarvion 12,0 milj. euroa (9,1 %). Lääkkeet ja apteekkitarvikkeet ylittävät talousarvion 6,1 milj. euroa (14,3 %). Tutkimus- ja hoitotarvikkeet ylittävät talousarvion 3,4 milj. euroa (9,0 %). Tilikauden tulos on 21,7 milj. euroa ylijäämäinen (TA +33,7 milj. euroa).

Vuosiennuste: Vuoden ensimmäinen ennuste (3+9) laaditaan tammi-maaliskuun tietojen pohjalta ja on käytettävissä toukokuun puolessa välissä. Vuoden ensimmäinen ennuste käsitellään hallituksen kokouksessa 3.6.2024

Päätösesitys

HUS-yhtymän yhtymähallitus päättää käsitellä HUS-yhtymän maaliskuun toiminnan ja talouden tilanteen ja merkitä oheismateriaalina 1 olevan kuukausiraportin tiedoksi

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin. Yhtymähallitus edellyttää tarkempaa selvitystä kesäkuun kokouksessa operatiivisen tulosalueen ja diagnostiikkakeskuksen ylityksestä ja talousarviota tasapainottavista toimista.

Julkisuus

Julkinen

Lisätiedot

Talousjohtaja Jari Finnilä, etunimi.sukunimi@hus.fi

Tiedoksi

49 § Talouden sopeuttamisohjelma ja palveluverkkotyö**Selostus**

Yhtymähallitus käsitteli otsikkoasiaa 25.3.2024 § 37 seuraavalla perustelutekstillä:

-.-.-

Hyvinvointialueuudistuksen tultua voimaan talouden merkitys on korostunut erittäin merkittävästi, kun koko maassa ensimmäisen kerran nähdään avoimesti ja läpinäkyvästi paljonko sotepe-palvelut yhteiskunnalle maksavat ja miten niiden järjestäminen ja tuottaminen on suhteessa valtion sotepe-rahoitukseen. Uudellemaalle sotepe-palveluiden rahoitus on noin 6,7 miljardia euroa, mutta HUS-yhtymä ei saa ollenkaan suoraa rahoitusta valtiolta, vaan lähes kaikki sen rahoitus tulee Uudenmaan hyvinvointialueilta ja Helsingin kaupungilta. Talouden merkitys on siten kasvanut HUS-yhtymässä huomattavasti, kun aiemmin HUSin rahoitus perustui suoriteperusteiseen laskutukseen.

Talouden merkityksen lisääntymisen lisäksi myös henkilöstön saatavuus, erityisesti pitkällä tähtäimellä, on selvästi aiempaa haasteellisempaa ja on siksi huomioitava tulevaisuuden palveluita suunniteltaessa, jotta palveluiden saatavuus ja potilasturvallisuus voidaan turvata kaikissa yksiköissä kaikkina aikoina.

HUS-yhtymän vuosien 2025-2027 talouden sopeuttamistarve on yhteensä vähintään 225 miljoonaa euroa, ja näin merkittäviä säästöjä ei voida toteuttaa ns. juustohöylällä, vaan joudutaan pohtimaan myös palveluita, palveluverkkoa ja jopa henkilöstöön kohdentuvia toimenpiteitä. Sopeutukset voitaisiin välttää lisäämällä HUS-yhtymän rahoitusta vuosille 2025-2027 Uudenmaan hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin toimesta, mutta lisärahoitusta ei pidetä mahdollisena.

Yhtenä tärkeänä osana talouden sopeutusohjelmaa on palveluverkon arviointi ja tässä arvinnoissa paras tapa turvata palvelut, varmistaa potilasturvallisuus ja mahdollistaa ammattihenkilöstön saatavuus on sairaaloiden profiilimuutokset.

Palveluverkkotyössä on nähty parhaimmiksi vaihtoehtoiksi muuttaa Lohjan ja Porvoon sairaaloiden profiilit tulevina vuosina päiväkirurgisiksi sairaaloiksi, jotka keskittyvät muun muassa tekonivelkirurgiaan, muuhun luu- ja nivelkirurgiaan, vatsaelinkirurgiaan ja silmä- ja korva-nenä-kurkkusairauksien kirurgiaan. Profiilin muutoksessa virka-ajan ulkopuolinen kirurginen toiminta päättyisi, mutta samalla virka-ajan kirurgista toimintaa vahvistettaisiin. Yhteispäivystys jatkuisi näissä sairaaloissa ennallaan, samoin kuin ns. konservatiivinen vuodeosastotoiminta.

Jotta muutokset pystytään toteuttamaan turvallisesti, Lohjan sairaalan profiilin muutoksen toimeenpano tapahtuisi vuoden 2026 alusta ja Porvoon sairaalan vuonna 2027 alusta.

Näillä kahden sairaalan profiilimuutoksilla pystytään saamaan palveluverkosta tarvittavat taloudelliset säästöt, samalla kun päiväaikaista elektiivistä kirurgista toimintaa voidaan lisätä. Näin jatkossa pystytään turvaamaan potilasturvallisuus ja lisäksi paremmin varmistamaan henkilöstön saatavuus, kun päivystyksiin ja kolmivuorotyöhön saatavuus on vaikeutunut ja vaikeutunee jatkossa entisestään.

Yhtymähallitukselle esitellään kokouksessa palveluverkkosuunnitelmasta laaditut taustaselvitykset sisältäen muutosten vaikutusten arvioinnit. Tarkoituksena on, että periaatepäätökset palveluverkon kehittämisestä tehdään viimeistään 6.5. kokouksessa.

Päätösesitys

Yhtymähallitus päättää

1. että kokouksessa esiteltävä aineisto sisältää riittävät perusteet palveluverkkolinjauksille,
2. että päätös HUSin palveluverkosta tehdään 6.5. kokouksessa.

Asian käsittely

Asiassa käydyn keskustelun aikana Elin Blomqvist-Valtonen esitti Mikko Piirtolan kannattamana, että yhtymähallitus päättää

1. että esitetty palveluverkkoselvitys merkitään tiedoksi,
2. että päätös HUSin palveluverkosta tehdään 6.5 kokouksessa,
3. että Lohjan sairaalan synnytysosaston lakkauttamisesityksestä tehdään laaja vaikutusten arviointi, jossa tulee arvioida ainakin lakkautuksen vaikutukset kielellisen saatavuuden turvaamisesta, henkilöstön asemasta ja riittävästä saatavuudesta, alueellisen kriisivalmiuden säilymisestä, ensihoidon ja sairaankuljetuksen rooli synnytysyksiköiden ulkopuolella tapahtuviin synnytyksiin.

Todettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja totesi, että kokouksen aikana on tehty kannatettu päätösesitys ja asiasta tulee äänestää. Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko kohdat 1 ja 2 hyväksyä yksimielisesti niin, että ne korvaavat päätösesityksen kohdat 1 ja 2. Koska kukaan ei vastustanut ehdotusta, totesi

6.5.2024

HUS/8233/2023

puheenjohtaja, että kohdat 1 ja 2 oli hyväksytty. Kohdan 3 osalta puheenjohtaja esitti äänestysjärjestykseksi, että esittelijän ehdotusta kannattavat äänestävät JAA ja Blomqvist-Valtosen 3. kohdan lisäystä kannattavat äänestävät EI. Toimitetussa äänestyksessä annettiin 11 JAA-ääntä (Hakala, Karhu, Letto, Muurinen, Portaankorva, Reijula, Räf, Sistonen, Soininvaara, Vesikansa, Rautava) ja 5 EI-ääntä (Blomqvist-Valtonen, Cederlöf, Piirtola, Taipale, Vuorjoki).

Puheenjohtaja totesi yhtymähallituksen päätöksen pöytäkirjan päätösoosan mukaisesti.

Kokouksessa esitetty materiaali liitetään pöytäkirjaan.

Päätöksenteon jälkeen puheenjohtaja keskeytti kokouksen tauon ajaksi (11.32-11.40).

Päätös

Yhtymähallitus päätti

1. että esitetty palveluverkkoselvitys merkitään tiedoksi,
2. että päätös HUSin palveluverkosta tehdään 6.5 kokouksessa.

--

Yhtymähallitus 6.5.2024

HUSin palveluverkkosuunnitelman käsittely on jatkunut yhtymähallituksen iltakoulussa 25.4.2024.

Kokouksessa 25.3.2024 esitetyn tausta-aineiston lisäksi esityslistalla oheismateriaalina ovat hyvinvointialueiden (Itä-Uusimaa, Vantaa ja Kerava, Länsi-Uusimaa) antamat lausunnot koskien HUSin palveluverkkoa.

Yhteenvetona palveluverkkosuunnitelmaan sisältyvistä muutoksista voidaan todeta seuraavaa:

- Lohjan ja Porvoon sairaaloiden profiilit muuttuvat päiväkirurgisiksi sairaaloiksi: virka-ajan ulkopuolinen kirurginen toiminta päättyy ja virka-aikainen kirurginen toiminta lisääntyy
- anestesiapäivystys jatkuu ennallaan Porvoon ja Lohjan sairaaloissa
- yhteispäivystys jatkuu nykyisen kaltaisena Porvoon ja Lohjan sairaaloissa
- konservatiivinen vuodeosastotoiminta jatkuu Porvoon ja Lohjan sairaaloissa

- synnytystoiminta siirtyy Lohjan sairaalasta muihin HUSin synnytyssairaaloihin

Päätösesitys

Yhtymähallitus päättää hyväksyä sairaaloiden profiilimuutokset toteutettavaksi suunnitelman mukaisesti.

Asian käsittely

Käsittelyn aluksi esittelijä ilmoitti muuttavansa päätösesityksen kuulumaan seuraavasti:

"Yhtymähallitus päättää hyväksyä sairaaloiden profiilimuutokset toteutettavaksi suunnitelman mukaisesti:

- Lohjan ja Porvoon sairaaloiden profiilit muuttuvat päiväkirurgisiksi sairaaloiksi
- virka-ajan ulkopuolinen kirurginen toiminta päättyy ja virka-aikainen kirurginen toiminta lisääntyy
- anestesiapäivystys jatkuu ennallaan Porvoon ja Lohjan sairaaloissa
- yhteispäivystys jatkuu nykyisen kaltaisena Porvoon ja Lohjan sairaaloissa ja valvontapaikat siirtyvät tai yhdistyvät vuodeosastotoimintoihin
- konservatiivinen vuodeosastotoiminta jatkuu Porvoon ja Lohjan sairaaloissa
- synnytystoiminta siirtyy Lohjan sairaalasta muihin HUSin synnytyssairaaloihin"

Asiassa käydyn keskustelun aikana Sanna Vesikansa esitti Risto Rautavan kannattamana seuraavaa lisäystä päätökseen:

"HUS yhtymähallitus päättää, että Lohjan synnytykset siirtyvät esityksen mukaisesti hallitusti aikaisintaan Naistenklinikan A-osan remontin valmistuttua ja viimeistään Jorvin sairaalan lisätilan valmistuttua.

Päätöksen yhteydessä käynnistetään myös seuraavat toimenpiteet:

1. Kaikille HUS-alueen synnyttäjille tarjotaan synnytysvalmennus, joka toteutetaan yhteistyössä HUSin synnytyssairaaloiden ja hyvinvointialueiden/ Helsingin kanssa. Levitetään sairaaloissa kehitettyjä hyviä käytäntöjä esimerkiksi synnytyspelon ehkäisyyn.
2. Kehitetään kaikissa HUS:n synnytyssairaaloissa toimintamalleja matalan riskin synnytysten hoitoon tavoitteena lisätä synnyttäjien toimijuutta, hoidon laatua ja kohtaamista sekä vähentää synnytyspelkoa ja sektioita. Tällainen toimintamalli voi olla esimerkiksi kätilövetoinen yksikkö (ent. Haikaranpesä).
3. Imetysohjausta kehitetään HUS:ssa systemaattisesti noudattaen WHO/ Unicefin Vauvamyönteisyysohjelmaa. Tavoitteena on, että kaikki HUS:n synnytyssairaalat

saavat vauvamyönteinen sairaala sertifikaatin viimeistään vuonna 2027

4. ?Kehitetään lasta odottavien ja synnyttävien perheiden hoitoketjua koko HUS-alueella yhteistyössä hyvinvointialueiden ja Helsingin kanssa tavoitteena varmistaa yhdenvertaiset palvelut ja sujuva tiedonkulku.

?5. Huolehditaan muutoksessa synnytyksiä hoitavan henkilökunnan työhyvinvoinnista ja että kättilöt ja muu synnytysten aikaiseen ja jälkeiseen hoitoon osallistuva henkilökunta ovat mukana kehittämässä toimintaa."

Marika Räf esitti Annika Kokon kannattamana seuraavaa lisäystä päätökseen: "Jorvin sairaalan synnytysosastoa vahvistetaan ja kehitetään siten, että sille laaditaan vauvamyönteisyysohjelma ja haetaan vauvamyönteisen synnytysosaston sertifikaatti. Lisäksi, varmistetaan palveluverkkotyön esityksessä Lohjan ja Porvoon sairaaloiden muutoksissa ensihoidon riittävyys ja huolehditaan palveluiden kielellisestä saatavuudesta."

Markku Sistonen esitti Pirkko Leton kannattamana asian palauttamista uuteen valmisteluun seuraavasti: "Palveluverkko ja sairaaloiden profilointimuutokset palautetaan uudelleen valmisteluun. Palautuksen aikana arvioidaan Lohjan sairaalan kesäsulun vaikutukset ja saadut kokemukset tuodaan hallitukselle arvioitavaksi, jotta hallitus voi tehdä päätöksen synnytysten mahdollisesta lakkauttamisesta syyskuun kokouksessa."

Puheenjohtaja totesi, että keskustelun aikana on tehty kannatettu palautusesitys ja asian palauttamisesta tulee äänestää. Puheenjohtaja teki seuraavan esityksen äänestysjärjestykseksi: asian käsittelyn jatkamista kannattavat äänestävät JAA ja palauttamista kannattavat äänestävät EI. Yhtymähallitus hyväksyi yksimielisesti ehdotuksen äänestysjärjestykseksi. Toimitetussa äänestyksessä annettiin 10 JAA-ääntä (Blomqvist-Valtonen, Hakala, Kokko, Saranpää, Portaankorva, Reijula, Räf, Soininvaara, Vesikansa, Rautava) ja 7 EI-ääntä (Cederlöf, Karhu, Letto, Piirtola, Sistonen, Taipale, Vuorjoki). Puheenjohtaja totesi, että yhtymähallitus oli päättänyt jatkaa asian käsittelyä.

Elin Blomqvist-Valtonen esitti Ilkka Taipaleen kannattamana asian palauttamista uuteen valmisteluun seuraavasti: "Palveluverkko ja sairaaloiden profiilimuutokset hyväksytään muilta osin, paitsi Lohjan sairaalan osalta. Lohjan sairaalan ja synnytystoiminnan jatkamisesta päätetään hallituksen kokouksessa 2.9.2024 ja asia palautetaan valmisteluun näiltä osin. Samassa kokouksessa hallitukselle esitetään arvio Lohjan synnytystoiminnan kesäsulun vaikutuksista."

Puheenjohtaja totesi, että keskustelun aikana on tehty kannatettu palautusesitys ja

6.5.2024

HUS/8233/2023

asian palauttamisesta tulee äänestää. Puheenjohtaja teki seuraavan esityksen äänestysjärjestykseksi: asian käsittelyn jatkamista kannattavat äänestävät JAA ja palauttamista kannattavat äänestävät EI. Yhtymähallitus hyväksyi yksimielisesti ehdotuksen äänestysjärjestykseksi. Toimitetussa äänestyksessä annettiin 12 JAA-ääntä (Hakala, Karhu, Kokko, Letto, Saranpää, Portaankorva, Reijula, Räf, Sistonen, Soininvaara, Vesikansa, Rautava) ja 5 EI-ääntä (Blomqvist-Valtonen, Cederlöf, Piirtola, Taipale, Vuorjoki). Puheenjohtaja totesi, että yhtymähallitus oli päättänyt jatkaa asian käsittelyä.

Elin Blomqvist-Valtonen esitti Anna Vuorjoen kannattamana seuraavaa: "Palveluverkkoselvitys ja sairaaloiden profiilimuutokset hyväksytään muilta osin, paitsi Lohjan sairaalan osalta. Esitetyt muutokset Lohjan sairaalan toimintoihin ja profiiliin ei toimeenpanna. Lohjan sairaalan profiili mukaan lukien synnytystoiminta säilyy nykyisellään."

Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja totesi, että keskustelun aikana on tehty kannatettuja muutosesityksiä. Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Sanna Vesikansan esitys hyväksyä yksimielisesti. Koska kukaan ei vastustanut esitystä, totesi puheenjohtaja, että Sanna Vesikansan muutosesitys on hyväksytty yksimielisesti. Tämän jälkeen puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Marika Räfin esitys hyväksyä yksimielisesti. Koska kysymykseen tuli kielteisiä vastauksia, puheenjohtaja totesi, että Räfin esityksestä tulee äänestää. Puheenjohtaja teki seuraavan esityksen äänestysjärjestykseksi: Räfin esitystä kannattavat äänestävät JAA ja esittelijän esitystä täydennettynä Vesikansan esityksellä äänestävät EI. Yhtymähallitus hyväksyi yksimielisesti ehdotuksen äänestysjärjestykseksi. Toimitetussa äänestyksessä annettiin 7 JAA-ääntä (Kokko, Saranpää, Piirtola, Räf, Soininvaara, Vesikansa, Rautava), yksi EI-ääni (Hakala) ja 9 tyhjää ääntä (Blomqvist-Valtonen, Cederlöf, Karhu, Letto, Portaankorva, Reijula, Sistonen, Taipale, Vuorjoki). Puheenjohtaja totesi, että yhtymähallitus oli päättänyt hyväksyä Räfin esityksen.

Blomqvist-Valtosen muutosesityksen osalta puheenjohtaja teki seuraavan esityksen äänestysjärjestykseksi: esittelijän esitystä täydennettynä Vesikansan ja Räfin esityksillä kannattavat äänestävät JAA ja Blomqvist-Valtosen esitystä äänestävät EI. Yhtymähallitus hyväksyi yksimielisesti ehdotuksen äänestysjärjestykseksi. Toimitetussa äänestyksessä annettiin 11 JAA-ääntä (Hakala, Karhu, Kokko, Letto, Saranpää, Portaankorva, Reijula, Räf, Soininvaara, Vesikansa, Rautava) ja 6 EI-ääntä (Blomqvist-Valtonen, Cederlöf, Piirtola, Sistonen, Taipale, Vuorjoki). Puheenjohtaja totesi, että yhtymähallitus oli päättänyt hyväksyä esittelijän esityksen täydennettynä Vesikansan ja Räfin esityksillä.

Elin Blomqvist-Valtonen, Karin Cederlöf, Ilkka Taipale ja Mikko Piirtola ilmoittivat seuraavasti kuuluvan eriävän mielipiteensä päätökseen: "Esitetyt toimenpiteet

Lohjan sairaalan profiilin muuttamisesta ja synnytystoiminnan lakkauttamisesta eivät ole järkeviä, eivätkä esitetyt säästövaikutukset mielestämme ole uskottavia. Samalla näemme tärkeänä, että synnytystoimintaa katsotaan myös muusta kuin ainoastaan taloudellisesta näkökulmasta. Synnytystoiminnan lakkauttamisen myötä myös lapsivuodeosaston sekä gynekologisen päivystyksen toiminta Lohjalla lakkautetaan. Tämä vaikuttaa kielteisesti merkittävään osaan Länsi-Uudenmaan väestöstä, erityisesti naisiin. "

-.-.-

Yhtymähallitus piti asian käsittelyn jälkeen kokoustaunon klo 10.45-10.50.

Päätös

Yhtymähallitus päättää hyväksyä sairaaloiden profiilimuutokset toteutettavaksi suunnitelman mukaisesti:

- Lohjan ja Porvoon sairaaloiden profiilit muuttuvat päiväkirurgisiksi sairaaloiksi
- virka-ajan ulkopuolinen kirurginen toiminta päättyy ja virka-aikainen kirurginen toiminta lisääntyy
- anestesiapäivystys jatkuu ennallaan Porvoon ja Lohjan sairaaloissa
- yhteispäivystys jatkuu nykyisen kaltaisena Porvoon ja Lohjan sairaaloissa ja valvontapaikat siirtyvät tai yhdistyvät vuodeosastotoimintoihin
- konservatiivinen vuodeosastotoiminta jatkuu Porvoon ja Lohjan sairaaloissa
- synnytystoiminta siirtyy Lohjan sairaalasta muihin HUSin synnytyssairaaloihin

Lisäksi yhtymähallitus päättää, että Lohjan synnytykset siirtyvät esityksen mukaisesti hallitusti aikaisintaan Naistenklinikan A-osan remontin valmistuttua ja viimeistään Jorvin sairaalan lisätilan valmistuttua.

Päätöksen yhteydessä käynnistetään myös seuraavat toimenpiteet:

1. Kaikille HUS-alueen synnyttäjille tarjotaan synnytysvalmennus, joka toteutetaan yhteistyössä HUSin synnytyssairaaloiden ja hyvinvointialueiden/ Helsingin kanssa. Levitetään sairaaloissa kehitettyjä hyviä käytäntöjä esimerkiksi synnytyspelon ehkäisyyn.
2. ?Kehitetään kaikissa HUS:n synnytyssairaaloissa toimintamalleja matalan riskin synnytysten hoitoon tavoitteena lisätä synnyttäjien toimijuutta, hoidon laatua ja kohtaamista sekä vähentää synnytyspelkoa ja sektioita. Tällainen toimintamalli voi olla esimerkiksi kättilövetoinen yksikkö (ent. Haikaranpesä).
3. ?Imetysohjausta kehitetään HUS:ssa systemaattisesti noudattaen WHO/ Unicefin Vauvamyönteisyysohjelmaa. Tavoitteena on, että kaikki HUS:n synnytyssairaalat saavat vauvamyönteinen sairaala sertifikaatin viimeistään vuonna 2027.
4. ?Kehitetään lasta odottavien ja synnyttävien perheiden hoitoketjua koko HUS-

alueella yhteistyössä hyvinvointialueiden ja Helsingin kanssa tavoitteena varmistaa yhdenvertaiset palvelut ja sujuva tiedonkulku.

5. Huolehditaan muutoksessa synnytyksiä hoitavan henkilökunnan työhyvinvoinnista ja että kätilöt ja muu synnytysten aikaiseen ja jälkeiseen hoitoon osallistuva henkilökunta ovat mukana kehittämässä toimintaa.

Jorvin sairaalan synnytysosastoa vahvistetaan ja kehitetään siten, että sille laaditaan vauvamyönteisysohjelma ja haetaan vauvamyönteisen synnytysosaston sertifikaatti. Lisäksi, varmistetaan palveluverkkotyön esityksessä Lohjan ja Porvoon sairaaloiden muutoksissa ensihoidon riittävyys ja huolehditaan palveluiden kielellisestä saatavuudesta.

Julkisuus

Julkinen

Päätösvallan peruste

Perussopimus 13 §

Lisätiedot

Toimitusjohtaja Matti Bergendahl, etunimi.sukunimi@hus.fi

Tiedoksi

Uudenmaan hyvinvointialueet ja Helsingin kaupunki

50 § Oy Apotti Ab:n omistus- ja takausjärjestelyt**Selostus***Yhtiön omistusjärjestelyt*

Oy Apotti Ab on HUS-yhtymän (43,23 %), Helsingin kaupungin (35,71 %), Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen (14,29 %), Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen (3,48 %), Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen (2,26 %) ja Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen (1,03 %) omistama yhtiö.

Voimassa olevan, 20.9.2021 allekirjoitetun osakassopimuksen mukaan yhtiön keskeisenä tarkoituksena on tuottaa osakkailleen kokonaispalveluna asiakas- ja potilastietojärjestelmä ja hallinnoida, kehittää ja ylläpitää järjestelmää. Järjestelmän tuottamisen lisäksi yhtiön tehtävänä on tuottaa osakkaiden sidosyksikkönä muun muassa sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmä- ja teknologiapalveluita sekä digitaalisia asiantuntijapalveluita ja muita järjestelmäliitännäisiä palveluita. Yhtiön osakassopimuksessa on sovittu, että yhtiö ei tavoittele voittoa, ja mahdollinen tilikaudelta syntyvä ylijäämä on käytettävä yhtiön tarjoamien palveluiden kehittämiseen.

Yhtiön tuottama Apotti-järjestelmä on otettu käyttöön HUS-yhtymässä, Helsingin kaupungilla, Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella ja Kauniaisten kaupungin sosiaali- ja terveydenhuollossa, joista viimeksi mainittu on siirtynyt sote-uudistuksessa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen vastuulle.

Länsi-Uudenmaan (aluehallitus 11.9.2023 § 129), Keski-Uudenmaan (kuntayhtymän yhtymävaltuusto 16.12.2021 § 53) ja Itä-Uudenmaan (aluehallitus 7.12.2023 § 317) osalta hyvinvointialueiden päätökset ovat olemassa joko toisen potilastietojärjestelmän kilpailutuksen aloittamisesta tai uuden potilastietojärjestelmän hankinnasta. Apotti-järjestelmä ei siis tule näillä hyvinvointialueilla kokonaisuudessaan käyttöönotettavaksi. Erikseen tulee ratkaistavaksi se kysymys, miten Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue menettelee Kauniaisten kaupungilta siirtyneiden sosiaali- ja terveyspalveluiden suhteen, joissa siis tällä hetkellä käytetään Apotti-järjestelmää.

Vaikka mainitut kolme hyvinvointialuetta (jäljempänä lähtevät osakkaat) eivät ota järjestelmää käyttöön, ovat ne yhtiön omistajina sidottuja yhtiön osakassopimukseen ja sen velvoitteisiin. Nämä velvoitteet käsittävät muiden ohella yhtiön rahoituksesta huolehtimisen. Tämä tarkoittaa sitä, että osuus yhtiön poistoista, palvelutuotannon kiinteistä kustannuksista ja yhtiön hallintokustannuksista on myös niiden vastuulla.

Lähtevien osakkaiden kannalta on perusteltua pyrkiä irtaantumaan yhtiön omistajuudesta, koska yhtiön osakassopimuksen velvoitteet eivät ole hyvin yhteensopivia sen tilanteen kanssa, jossa hyvinvointialue käyttää toista tietojärjestelmää eikä käytä yhtiön palveluja. Lähtevillä osakkailla on intressi irtaantua myös yhtiön lainojen takausvastuista. Vastaavasti HUSin, Helsingin kaupungin sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen (jäljempänä jäävät osakkaat) kannalta olisi mielekästä, että yhtiössä ei olisi mukana sellaisia omistajia, jotka eivät käytä yhtiön palveluja, ja joilla ei ole intressiä kehittää yhtiön toimintaa.

Yhtiön ja sen omistajien välillä on neuvoteltu syyskuusta 2023 alkaen niistä ehdoista, joilla yhtiöstä ja sen omistajuudesta irtaantuminen olisi mahdollista. Neuvotteluissa on valmisteltu yhtiön sekä jäävien ja lähtevien osakkaiden välille irtautumissopimusta, jossa sovitaan sekä lähtevien osakkaiden osakkeiden siirtymisestä jääville osakkaille että erokorvauksesta, jonka lähtevät osakkaat suorittavat jääville osakkaille. Erokorvauksen määrä vastaa niitä kustannuksia, joihin jäävä osakas olisi sidottu jatkaessaan yhtiön omistajana. Irtautumissopimuksessa sovitaan myös takausten uudelleen järjestelystä siten, että lähtevien osakkaiden takausvastuut siirtyvät jääville osakkaille. Irtautumissopimuksessa sovitaan myös järjestelmän käytön lopettamisesta ja irtautumisesta noudatettavasta menettelystä. Irtautumissopimuksen valmistelussa on osapuolia avustanut yhtiön käyttämä asianajotoimisto Castrén & Snellman.

Esityslistan liitteenä (liite 1) seuraa ehdotus irtautumissopimukseksi liitteineen.

Takausten siirtäminen edellyttää sitä, että jäävät osakkaat tekevät irtautumissopimuksen kohdan 9.2 mukaisesti uuden takauspäätöksen, joka määrältään kattaa myös siirtyvän takauksen osuuden. Takauspäätöksen tekeminen kuuluu HUS-yhtymässä yhtymäkokouksen, Helsingin kaupungissa kaupunginvaltuuston ja Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella aluevaltuuston toimivaltaan. Koska myönteinen päätös takausten siirtämisestä on irtautumissopimuksen keskeisenä edellytyksenä, on irtautumissopimuksen hyväksymisestä jäävien osakkaiden osalta tarkoitus päättää vasta takauspäätöksen täytäntöönpanon yhteydessä. Lähtevät osakkaat voivat hyväksyä irtautumissopimuksen suoraan ilman takauksiin liittyvää päätöksentekoa.

Yhtiön lainojen takausjärjestelyt

Yhtymäkokoukselle esitetään kahden takauspäätöksen tekemistä. Ensimmäinen takauspäätös kattaa kunkin jäävän osakkaan omistusosuutta vastaavan osuuden yhtiölle myönnettyistä lainapääomista ja niiden liitännäiskustannuksista. Toisin sanoen takauspäätös kattaa kyseisen omistajan jo takaamat yhtiön lainat sekä lisäksi kunkin omistajan suhteellisen osuuden lähteviltä osakkailta siirtyvistä

lainoista. Toinen takauspäättös kattaa jäävän osakkaan omistusosuutta vastaavan osuuden uudesta yhtiön lainasta, jonka lainan on tarkoitus kattaa yhtiön kuluvan vuoden rahoitustarpeet.

Yhtiön taloudellinen tilanne

Oy Apotti Ab on voittoa tuottamaton osakeyhtiö, joka tuottaa palveluita omistajina oleville asiakkailleen ja laskuttaa syntyneet kustannukset heiltä. Apotti-järjestelmän rakentamisvaiheen investointikustannukset on aktivoitu yhtiön taseeseen ja kustannukset on rahoitettu pitkäaikaisilla lainoilla, joiden vakuudeksi omistajat ovat antaneet takauksia omistusosuuksien suhteessa yhteensä 280 miljoonan arvosta. Näitä pitkäaikaisia lainoja on lyhennetty kunkin omistajan käyttöönoton jälkeen tai sopimuksen perusteella alkaneella poistolaskutuksella. Niiden osakkaiden osalta, joilla käyttöönottoa ei ole tapahtunut, poistolaskutuksen alkamisajaksi on sovittu 1.1.2024. Irtaantumissopimukseen liittyvien neuvottelujen vuoksi poistolaskutusta ei käynnistetty vuoden alusta, vaan käynnistetään 1.4.2024 alkaen. Pitkäaikaisia lainoja on maksettu pois 114 miljoonaa euroa 31.3.2024 mennessä. Siten pitkäaikaista lainaa on jäljellä 178 miljoonaa euroa. Aikaisemmin annetut takaukset eivät ole kuitenkaan käytettävissä uusien lainojen vakuutena. Lisäksi yhtiö on käyttänyt lyhytaikaisiin rahoitustarpeisiin Kuntarahoituksen Kuntayritystodistusohjelmaa, jonka limiitti on 60 miljoonaa euroa. Kuntayritystodistuksen vakuutena on omistajien antamat, toistaiseksi voimassa olevat takaukset. Lyhytaikaisen rahoituksen riittävyyden varmistamiseksi yhtiö sai tarjouksen 15 miljoonan euron lyhytaikaisesta vakuudettomasta lainasta 12 kuukaudeksi. Laina nostettiin helmikuussa ja sillä varmistettiin rahoituksen riittävyys vuodelle 2024.

Taloudelliseen tilanteeseen on vaikuttanut myös se, että aiemmin omistajina olleet kunnat Inkoo, Loviisa ja Siuntio eivät ole maksaneet yhtiön myyntisaatavia siten kuin on sovittu. Näistä myyntisaatavista ja liittymismaksuista on menossa perintäprosessi Helsingin käräjäoikeudessa. Lisäksi Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue on jättänyt 2023 ja 2024 laskunsa osin maksamatta. Näistä kuntien ja LUVNin sopimuksiin perustuvista saatavista on kertynyt 3/2024 mennessä yhtiölle yhteensä noin 8,3 miljoonan euron saatavat. Yhtiö ei tuota voittoa ja sen toiminta perustuu siihen, että omistaja-asiakkaat kattavat kaikki syntyneet kustannukset omistusosuksiensa suhteessa. Maksamattomat laskut aiheuttavat rahoituksellisia haasteita ja rahoitusvajeen kattaminen ulkopuolisella lyhytaikaisilla lainoilla aiheuttaa ylimääräisiä korkokustannuksia kaikille osakkaille.

Yhtiö on ajautunut rahoituksellisesti haastavaan tilanteeseen, koska pitkään jatkuneiden osakkaiden irtaantumissopimusten takia yhtiö ei voi saada kaikkien nykyisten omistajien antamia takauksia omistusosuuksien suhteessa. Yhtiöllä on

6.5.2024

HUS/3387/2024

myös ollut haasteita saada markkinoilta vakuudettomia lyhytaikaisia lainoja omistusjärjestelyjen siirtymävaiheen yli.

Kassavirtaennusteesta (liite 2) ilmenevät yhtiön tämänhetkiset rahoitusnäköymät.

Esitys

Yhtymäkokoukselle esitetään, että se antaisi omavelkaisen takauksen kunkin jäävän osakkaan omistusosuutta vastaavalle osuudelle yhtiölle myönnetystä lainapäääomista ja niiden liitännäiskustannuksista. Toisin sanoen takauspäätös kattaa kyseisen omistajan jo takaamat yhtiön lainat sekä lisäyksenä kunkin omistajan suhteellisen osuuden lähteviltä osakkailta siirtyvistä lainoista. Tämän takaussitoumuksen määrä on HUS-yhtymän osalta sataneljämiljoonaakolmesataayhdeksänkymmentäviisituhattayhdeksänsataakaksitoista (104 395 912) huhtikuun 2024 tilanteessa. Takausvastuu lisääntyy määrällä, joka vastaa jäävän osakkaan omistusosuutta vastaavaa suhteellista osuutta lähtevien osakkaiden takausvastuista. Takausvastuiden kulloinenkin enimmäismäärä ilmenee irtautumissopimuksen liitteistä 3a ja 3b.

Yhtymäkokoukselle esitetään lisäksi, että jäljelle jäävät yhtiön omistajat eli HUS-yhtymä, Helsingin kaupunki sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialue antaisivat yhdessä omavelkaiset takaukset 30 miljoonalle eurolle omistusmuutosten jälkeisiin omistusosuuksiin perustuen. Omistusosuudet suunnitellun omistusjärjestelyn jälkeen ovat: HUS-yhtymä 46,33 %, Helsinki 38,35 % sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialue 15,32 %. Tällöin uudet takaukset olisivat osakkaiden irtaantumisen jälkeisiä omistusosuuksia vastaavat. Liitteen 2 mukaisesti yhtiö pystyy maksamaan nostettavan lainan tulevalla poistolaskutuksella.

Riskiarvio

Oy Apotti Ab:n toiminnan tarkoituksena on tuottaa omistajina oleville asiakkailleen sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmäpalvelut sekä huolehtia järjestelmän ylläpidosta ja kehittämisestä asiakastarpeiden ja päätösten mukaisesti. Yhtiön toiminnasta aiheutuva riski on omistajalle vastaava kuin tilanteessa, jossa omistaja itse kehittäisi ja ylläpitäisi sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmää. Omistajat ovat ulkoistaneet sidosyksikkönä toimivalle ja voittoa tavoittelemattomalle Oy Apotti Ab:lle asiakas- ja potilasjärjestelmän kehittämisen ja ylläpidon kaikkine infrastruktuuripalveluineen. Oy Apotti Ab:n lainojen takaukseen ei siten liity omistajien sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvelvoitetta laajempia tai suurempia riskejä, koska tietojärjestelmät ja niihin liittyvät palvelut ovat välttämättömiä joka tapauksessa sote-palveluiden järjestämisvastuun täyttämiseksi.

6.5.2024

HUS/3387/2024

Alun perin osakkaat ovat antaneet yhtiölle pitkäaikaisia takauksia 280 miljoonan arvosta sekä antaneet takaukset lyhytaikaiseen rahoitustarpeeseen tarkoitetun kuntayritystodistusohjelman käyttämiseksi 60 miljoonan arvosta. Pitkäaikaisia lainoja on maksettu pois 114 miljoonaa euroa 31.3.2024 mennessä. Siten pitkäaikaista lainaa on jäljellä 178 miljoonaa euroa, joten takausmäärä uuden 30 miljoonan euron takauksen jälkeen tulee olemaan kaikkien jäljelle jäävien osakkaiden osalta pienempi, kuin alkuperäiset takausvastuut olivat. Uuden takauksen turvin nostetut lainat tulee lyhentää loppuun vuoden 2034 päättymiseen mennessä.

Valtiontuki

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen valtiontukea koskevan artiklan 107(1) mukaisesti tuki on kielletty, jos kaikki seuraavat kriteerit täyttyvät yhtäaikaaisesti:

- (1) julkisia varoja kanavoidaan muodossa tai toisessa taloudellista toimintaa harjoittavalle yritykselle,
- (2) tämä taloudellinen tuki suosii jotakin yritystä tai tuotannonalaa,
- (3) taloudellinen tuki vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua, sekä
- (4) taloudellinen tuki vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Kyseessä on takauksen myöntäminen Oy Apotti Ab:lle, jonka julkisyhteisöt ovat perustaneet hoitamaan niiden toimialaan kuuluvaa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiseen liittyvää tehtävää, ja yhtiön tarkoituksena on tuottaa omakustannusperusteisia sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilastietojärjestelmiin liittyviä palveluja vain omistajilleen.

Asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankinta on kilpailutettu julkisista hankinnoista annetussa laissa säädetyssä menettelyssä, ja hankinta-asiakirjoissa on määritelty ne muut julkisyhteisöt, jotka voivat puitejärjestelyn perusteella ja yhtiön osakkaaksi tulemisen kautta käyttöönottaa järjestelmän. Yhtiö on perustettu toteuttamaan omistajilleen ainoastaan niiden yhteiseen sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmähankintaan perustuvaa palvelua.

Yllä olevilla perusteilla Oy Apotti Ab ei harjoita valtiontukisäännösten näkökulmasta taloudellista toimintaa. Takauksen myöntäminen ko. yhtiölle ei siten sisällä kiellettyä valtiontukea, koska kaikki valtiontukea koskevat kriteerit eivät täyty.

Hyvinvointialuelain 134 §:n edellytykset takauksen myöntämiselle

Hyvinvointialuelain 134 §:n vaatimukset huomioiden, hyvinvointiyhtymän talouden tunnuslukujen perusteella arvioituna voidaan todeta, että myönnettäväksi esitettävä

6.5.2024

HUS/3387/2024

takaus ei vaaranna hyvinvointiyhtymän kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Takaukseen ei myöskään sisälly hyvinvointialueella tarkoitettua merkittävää taloudellista riskiä ottaen huomioon edellä selostetun yhtiön tarkoituksen sekä sen, että yhtiön omistajina on pelkästään julkisyhteisöjä. Takauksesta vaadittavat vastavakuudet kattavat riittävän osan hyvinvointiyhtymän riskienhallinnan näkökulmasta. Helsingin kaupunkiin sovelletaan kuntalain 129 §:ä.

Toimivalta

Kuntalain (410/2015) 14 §:n mukaan kaupunginvaltuusto päättää ja hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 22 §:n mukaan aluevaltuusto päättää takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta.

Täytäntöönpano

Jos yhtymäkokous hyväksyy päätösesityksen, tehdään yhtymähallitukselle seuraavan sisältöinen päätösesitys irtautumissopimuksen osalta.

-.-.-

Päätösesitys

Yhtymäkokous päättää

1. hyväksyä liitteenä olevan ehdotuksen irtautumissopimukseksi Oy Apotti Ab:n omistajuudesta ja siihen liittyvistä vastuista,
2. valtuuttaa toimitusjohtajan allekirjoittamaan sopimuksen ja tarvittaessa tekemään siihen ennen allekirjoitusta vähäiseksi katsottavia tai teknisluonteisia muutoksia ja korjauksia.

-.-.-

Päätösesitys

Yhtymähallitus esittää yhtymäkokoukselle, että se päättää

- a) myöntää Oy Apotti Ab:n ottamille lainoille omavelkaisen takauksen, jonka takauksen määrä vastaa HUS-yhtymän suhteellista omistuosuutta suunnitellun omistusjärjestelyn jälkeen yhtiön olemassaolevasta lainakannasta, ja on suuruudeltaan enintään sataneljämiljoonaakolmesataayhdeksänkymmentäviisituhattayhdeksänsataakaksitoista (104 395 912) euroa (huhtikuun 2024 tilanne), ja joka kattaa lainan pääoman,

6.5.2024

HUS/3387/2024

korot, viivästyskorot sekä mahdolliset lainanhoito- ja perimiskulut,

b) myöntää Oy Apotti Ab:n ottamalle lainalle omavelkaisen takauksen, jonka takauksen määrä vastaan enintään HUS-yhtymän suhteellista omistusosuutta lainan kolmenkymmenen miljoonan pääomasta, eli on suuruudeltaan enintään kolmetoistamiljoonaayhdeksänsataatuhattakolmesataaseitsemänkymmentäkuusi (13 900 376) euroa, ja joka kattaa lainan pääoman, korot viivästyskorot sekä mahdolliset lainanhoito- ja perimiskulut. Takauspäätöstä tulkitaan niin, että kukin omavelkainen takaus annetaan siten, ettei hyvinvointiyhtymän siihen perustuva takausvastuu takaussitoumuksen antohetkellä ylitä yhtiön omistusosuutta vastaavaa suhteellista osuutta asianomaiseen lainaan perustuvista velvoitteista. Mahdolliset myöhemmät yhtiön omistuksen muutokset eivät vaikuta takaajan vastuun laajuuteen vähentävästi ilman takauksen edunsaajan nimenomaista kirjallista suostumusta. Takauksen voimassaoloaika on rajoitettu enintään 31.12.2034 saakka.

c) että tässä esitetyt takaukset myönnetään seuraavin ehdoin:

i. Hyvinvointialueille siirtyneet yritys kiinnitykset kuoletaan ja Oy Apotti Ab teettää uuden valuaatioarvion omistusjärjestelyjen jälkeen ja hakee uudet yritys kiinnitykset valuaatioon perustuen. Yritys kiinnitykset luovutetaan HUS-yhtymälle, Helsingille sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle myönnettyjen takausten vastavakuudeksi omistusosuuksien mukaisesti yhtäläisin etuoikeuksin.

ii. Takaaja pidättää itsellään oikeuden vaatia lisää turvaavia vastavakuuksia, jos yhtiön omistus pohja muuttuu siten, että omistusta siirtyy pois nykyisiltä omistajilta, tai sen toiminnan tarkoitus (tuottaa omistajilleen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilastietojärjestelmiin liittyviä palveluja) muuttuu,

iii. Oy Apotti Ab:lle myönnettävästä omavelkaisesta takauksesta voidaan kohdassa ii. tarkoitetussa tilanteessa periä vuosittain vähintään 0,5 %:n suuruinen takausprovisio, joka lasketaan per 31.12. takauksen kohteena olevien lainojen jäljellä olevasta pääomasta ja maksetaan määräytymisajankohtaa seuraavan tammikuun loppuun mennessä.

d) että päätöksen täytäntöönpanon edellytyksenä on, että muut Oy Apotti Ab:n omistajiksi jäävät osakkaat tekevät omalta osaltaan vastaavat, määrällisesti omien omistussuhteidensa mukaiset päätökset Oy Apotti Ab:n lainoille annettavista omavelkaisesta takaamisesta ja

e) valtuuttaa talousjohtajan laatimaan ja allekirjoittamaan päätöksen tarkoittamien takausjärjestelyjen edellyttämät asiakirjat.

Asian käsittely

Merkittiin, että yhtymähallituksen esittelijä Matti Bergendahl ilmoitti esteellisyydestään Oy Apotti Ab:n hallituksen jäsenenä ja poistui asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Asian esitteli johtajaylilääkäri Markku Mäkijärvi.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.

Julkisuus

Julkinen

Päätösvallan peruste

Perussopimus § 13

Lisätiedot

Talousjohtaja Jari Finnilä, etunimi.sukunimi@hus.fi
Hallintojohtaja Lauri Tanner, etunimi.sukunimi@hus.fi

Liitteet

2. Kassavirtaennuste
1. Ehdotus irtautumissopimukseksi liitteineen

Tiedoksi

Rahoituspäällikkö Aija Salomaa

51 § Omavelkaisen takauksen myöntäminen Kiinteistöosakeyhtiö Laakson yhteissairaalalle**Selostus**

Laakson yhteissairaala on pääosin Helsinkiin, Laakson sairaala-alueelle Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän yhteishankkeena toteutettava psykiatrinen ja somaattinen sairaala.

Helsingin kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 10.6.2020 § 157 ja HUS-kuntayhtymän hallitus on hyväksynyt 6.4.2020 § 44 Laakson yhteissairaalan 12.2.2020 päivätyn hankesuunnitelman ja arvion hankkeen rakentamiskustannusten arvonlisäverottomasta enimmäishinnasta 838 milj. euroa kustannustasossa marraskuu 2019. Edelleen HUS-yhtymän yhtymäkokous päätti hyväksyä 15.3.2023 § 4 hankesuunnitelman muuttamisen ja hankkeen enimmäishinnan korottamisen. Helsingin kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä 1.2.2023 § 25 hankesuunnitelman muuttamisen, hankkeen enimmäishinnan korottamisen ja hankkeelle myönnetyn omavelkaisen takauksen voimassaolon jatkamisen. Hankkeen arvonlisäveroton enimmäishinta on 1 003 milj. euroa kustannustasossa syyskuu 2022. Hankkeen arvonlisäveroton kokonaisrahoitustarve on 1 098 miljoonaa euroa kustannustasossa syyskuu 2022, sisältäen arvion Kiinteistöosakeyhtiö Laakson yhteissairaalan rahoitus- ja toimintakustannuksista.

Hankkeen toteutusaikataulu on tarkentunut eri vaiheiden osalta siten, että päärakennuksen on tavoitteena valmistua vuoden 2027 loppuun mennessä, ja koko sairaalan vuoden 2030 loppuun mennessä.

Hankkeen rahoitus

Laakson yhteissairaala -hankkeen tarvitseman rahoituksen järjestämisestä huolehtivat Helsingin kaupunki ja HUS-yhtymä yhteistyössä Kiinteistöosakeyhtiö Laakson yhteissairaalan kanssa. Kumpikin yhtiön osakas huolehtii yhtiön rahoittamisesta omalta osaltaan. Osakkaat sitoutuvat hankesuunnitelman mukaisesti hankkeen toteuttamista varten omistusosuksiensa suhteessa huolehtimaan yhtiön rahoittamisesta yhtiön ja toisen osakkaan kannalta kustannusneutraalilla tavalla.

Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän yhteisesti omistama Kiinteistöosakeyhtiö Laakson yhteissairaala rahoittaa hankkeen Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän takaamalla vieraan pääoman lainoituksella ja vastikkeettomilla sijoituksilla. Yhtiön rahoitus hoidetaan pääasiallisesti osakkaiden takaamilla lainoilla. Edelleen yhtiön perustamisen yhteydessä tehtyjen osakemerkintöjen lisäksi osakkaat sitoutuvat jatkossa vuosittain tekemään noin 3-7,5 milj. euron oman pääoman ehtoisen

vastikkeettoman sijoituksen yhtiön svop-rahastoon. HUS-yhtymä tulee varautumaan ao. tarpeeseen vuosittain talousarvion ja investointiohjelman valmistelun yhteydessä. Oman pääoman ehtoisten vastikkeettomien sijoitusten yhteenlaskettu kokonaismäärä hankkeen valmistuttua vastaa alustavan rahoitussuunnitelman mukaan 10 % investointiin liittyvästä kokonaisrahoitustarpeesta.

Osana rakentamisen aikaista rahoitusta yhtiö käyttää osakkaiden takaamaa kuntayritystodistusohjelmaa. Investoinnin edellyttämien pitkäaikaisten lainojen optimaalisen nostoaikataulun varmistamiseksi, on lyhytaikaisen ulkopuolisen rahoituksen tilapäinen käyttö rahoituksen joustavuuden varmistamiseksi perusteltua. Helsingin kaupunginvaltuusto 17.3.2021 § 59 ja HUS-kuntayhtymän valtuusto 11.3.2021 § 7 ovat päättäneet kumpikin osaltaan myöntää 30 milj. euron suuruisen omavelkaisen takauksen yhtiön yhteensä 60 milj. euron kuntayritystodistusohjelmalle, sekä lisäksi 150 milj. euron suuruisen omavelkaisen takauksen yhtiön tarvitsemille yhteensä 300 milj. euron pitkäaikaisille rahalaitoslainoille. Helsingin kaupunki ja HUS-kuntayhtymä ovat tahollaan antaneet yhteensä 60 milj. euron takaussitoumukset vuonna 2021 yhtiön kuntayritystodistusohjelmalle Kuntarahoitus Oyj:n kanssa, ja ohjelma on yhtiöllä käytössä. Tämä HUS-kuntayhtymän jo antama omavelkainen takaussitumus siirtyi soteuudistuksessa suoraan lain nojalla HUS-yhtymälle. Helsingin kaupunginvaltuusto 24.5.2023 § 120 ja HUS-yhtymän yhtymäkokous 15.6.2023 § 15 ovat päättäneet kumpikin osaltaan korottaa omavelkaista takausta samansuuruisin 30 milj. euron osuuksin Kiinteistöosakeyhtiö Laakson yhteissairaalan yhdessä Kuntarahoitus Oyj:n kanssa perustamalle kuntayritystodistusohjelmalle. Korotuksen jälkeen Kiinteistöosakeyhtiö Laakson yhteissairaala voi hakea toiminnan edellyttämän riittävän rahoituksen järjestämiseksi kuntayritystodistuksilla lyhytaikaista rahoitusta siten, että lyhytaikaisia velkavastuita kuntayritystodistuksista on samanaikaisesti enintään 120 milj. euron arvosta.

Pitkäaikainen lainarahoitus

Hankkeen pitkästä kestosta johtuen on perusteltua päättää tarvittavista takauksista useammassa vaiheessa hankkeen edetessä. Helsingin kaupunginvaltuusto 17.3.2021 § 59 ja HUS-kuntayhtymän valtuusto 11.3.2021 § 7 ovat alun perin päättäneet kumpikin osaltaan 150 milj. euron suuruisen takauksen myöntämisestä kiinteistöosakeyhtiölle 300 milj. euron pitkäaikaisille rahalaitoslainoille vuosille 2021-2024 ajoittuvien investointimenojen rahoittamiseksi. Päätökset on uusittu hankesuunnitelman muutoksen vahvistamisen yhteydessä Helsingin kaupunginvaltuustossa 1.2.2023 § 5 sekä HUS-yhtymän yhtymäkokouksessa 15.3.2023 § 5. Yhtiö on nostanut pitkäaikaista lainarahoitusta 50 milj. euroa maaliskuussa 2024 Kuntarahoitus Oyj:ltä. Pitkäaikaista lainarahoitusta on suunniteltu nostettavaksi vuoden 2024 aikana lisäksi 250 milj. euroa.

Kiinteistöosakeyhtiö Laakson yhteissairaala on pyytänyt omistajiltaan pitkäaikaisen lainarahoituksen omavelkaisen takauksen nostamista 300 milj. eurosta 700 milj. euroon. Osakaskohtainen lisätakaustarve on 200 milj. euroa vuosille 2025 ja 2026, yhteensä 400 milj. euroa. Hankkeen arvioitu kumulatiivinen kustannuskertymä vuoden 2024 lopussa on 300 milj. euroa, vuoden 2025 lopussa 570 milj. euroa ja vuoden 2026 lopussa 760 milj. euroa. Näin ollen osakkailta tarvitaan vuosien 2025 ja 2026 investointikustannusten rahoittamiseksi lisätakaukset pitkäaikaisille rahalaitoslainoille. Kokonaisuudessaan yhtiölle annetut omavelkaiset takaukset tämän jälkeen olisivat pitkäaikaisen rahoituksen osalta 350 milj. euroa per osakas ja lyhytaikaisen rahoituksen osalta 60 milj. euroa per osakas, yhteensä 700 milj. euroa ja 120 milj. euroa.

Valtiontukiarviointi

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107 (1) artiklan mukaan, jollei perussopimuksissa toisin määrätä, jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Kiinteistöosakeyhtiö Laakson yhteissairaalan tultua perustetuksi HUS-yhtymä on myöntänyt yhtiölle omistajiensa hyväksymän hankesuunnitelman mukaisen investoinnin edellyttämän lainarahoituksen saamiseksi enintään 150 000 000 euron suuruisen omavelkaisen takauksen yhtiön pitkäaikaisten lainojen vakuudeksi. Lisäksi HUS-yhtymä on antanut enintään 60 000 000 euron suuruisen omavelkaisen takauksen yhtiön kuntayritystodistusohjelmalle, rakentamisen aikaisen lyhytaikaisen rahoituksen varmistamiseksi. Nyt esitettävän 200 000 000 euron pitkäaikaisten lainojen takausmäärän lisäyksen lähtökohtana on, että yhtiön toinen osakas, Helsingin kaupunki, antaa yhtiölle omistusosuuksien suhteessa vastaavat takaukset, vastaavin ehdoin.

Ennen edellä kuvattujen rahoitustoimien tekemistä on arvioitava, sisältyykö suunniteltuihin toimenpiteisiin SEUT 107 (1) artiklan mukaista valtiontukea.

Euroopan komission tiedonannon mukaan valtiontukisääntöjä sovelletaan ainoastaan silloin, kun tuensaajana on yritys, jolla tarkoitetaan oikeudellisesta muodosta tai rahoitustavasta riippumatta taloudellista toimintaa harjoittavaa yksikköä. Taloudellista toimintaa on kaikki toiminta, jossa tavaroita tai palveluita tarjotaan markkinoilla (komission tiedonanto valtiontuen käsitteestä 2016/C 262/01, kohdat 6-12).

Valtiontukiarvioinnissa on selvitettävä, harjoittaako yhtiö valtiontukisäännösten mukaista taloudellista toimintaa.

Komission tiedonannossa on todettu, että joissakin jäsenvaltioissa julkiset sairaalat ovat olennainen osa kansallista terveydenhuoltoa ja perustuvat lähes kokonaan solidaarisuuden periaatteeseen. Tällaiset sairaalat rahoitetaan suoraan sosiaaliturvamaksuilla ja muilla valtion varoilla, ja ne tarjoavat yleisesti kattavia palveluja ilmaiseksi. Unionin tuomioistuimet ovat vahvistaneet, että organisaatiot, joilla on tällainen rakenne, eivät toimi yrityksinä. Komission tiedonannon mukaan kyseisessä rakenteessa nekään toiminnot, jotka sinällään voisivat olla luonteeltaan taloudellisia, mutta jotka suoritetaan pelkästään toisen, muun kuin taloudellisen palvelun tuottamiseksi, eivät ole luonteeltaan taloudellisia. Yksikkö, joka ostaa tavaroita - jopa suuressa mittakaavassa - muun kuin taloudellisen palvelun tarjoamiseksi, ei toimi yrityksenä pelkästään siitä syystä, että se on ostaja tietyillä markkinoilla. (komission tiedonanto valtiontuen käsitteestä 2016/C 262/01, kohdat 24-25).

Yhtiön ainoa tarkoitus on mahdollistaa julkisen terveydenhuollon toteuttaminen. Yhtiön toimialana on vuokrata hallinnoimiaan tiloja sen omistajille, eli Helsingin kaupungille ja HUS-yhtymälle, jotka käyttävät yhtiöltä vuokraamiaan tiloja ainoastaan julkisen terveydenhuollon toimintaan. Yhtiön vuokralaisten Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän tiloissa harjoittama toiminta ei ole taloudellista toimintaa, vaan komission tiedonannossa tarkoitettua julkista terveydenhuoltoa. Yhtiön harjoittama vuokraustoiminta ei siten ole taloudellista toimintaa, koska se tapahtuu julkisen terveydenhuollon toteuttamiseksi eli muun kuin taloudellisen palvelun tuottamiseksi.

Yhtiön varsinaisten julkisen terveydenhuollon käyttöön tarkoitettujen tilojen vuokraamisen lisäksi yhtiön toimialaan kuuluu yhtiön toimintaa palvelevien pysäköintilaitoksen ja logistiikkatunnelin rakennuttaminen ja hallinnoiminen. Kyseiset infrastruktuurit rakennetaan julkisen terveydenhuollon järjestämisen mahdollistamiseksi eli muuta kuin taloudellista toimintaa varten.

Yhtiön hallinnoimissa rakennuksissa on hyvin vähäisessä määrin muita kuin terveydenhuollon tiloja, joita se voi vuokrata julkisen terveydenhuollon tavanomaiseen oheistoimintaan (esim. kukkakauppa tai kioski). Mikäli yhtiö vuokraa tiloja kolmansille osapuolille (muille kuin Helsingin kaupungille ja HUS-yhtymälle), tulee varmistua siitä, että yhtiön Helsingin kaupungilta tai HUS-yhtymältä saama taloudellinen etu ei siirry kilpailuilla markkinoilla toimivien yritysten hyväksi.

Tällaisissa tilanteissa kolmansille osapuolille tapahtuva vuokraus tulee tehdä markkinaehtoisesti. Kun oheistoimintaan vuokratuista tiloista peritään markkinaehtoista vuokraa, vuokraustoiminnassa ei muodostu valtiontueksi

katsottavaa etua. Yhtiön hyvin pienimuotoinen muihin kuin sen omistajiin kohdistuva vuokraustoiminta ei siten vaikuta yhtiön saaman rahoituksen sallittavuuteen. Komission tiedonannossa on todettu myös, että: "Lähes yksinomaan muuhun kuin taloudelliseen toimintaan käytettäviin infrastruktuureihin liittyvien tavanomaisten palvelujen, kuten ravintoloiden, myymälöiden ja maksullisen pysäköinnin, julkisella rahoituksella ei yleensä ole vaikutusta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, koska nämä palvelut eivät todennäköisesti houkuttele asiakkaita muista jäsenvaltioista ja niiden rahoituksella on todennäköisesti enintään marginaalinen vaikutus rajat ylittäviin investointeihin tai sijoittautumiseen." (komission tiedonanto valtioneuvoston päätöksestä 2016/C 262/01, kohta 207).

Yhtiö on perustettu omistamaan ja hallinnoimaan julkisen terveydenhuollon käyttöön rakennettuja ja rakennettavia tiloja, joita se vuokraa pääasiassa omistajilleen Helsingin kaupungille ja HUS-yhtymälle, joten yhtiön ei katsota harjoittavan taloudellista toimintaa. Edellä kuvattujen perustelujen mukaisesti yhtiön osakkaiden järjestämään edellä kuvattuun hankerahoitukseen ei sisälly SEUT 107 (1) artiklan mukaista valtiontukea.

Hyvinvointialuelain 134 §

Hyvinvointialuelain 134 § vaatimukset huomioiden voidaan todeta, että myönnettäväksi esitettävä takaus ei vaaranna HUS-yhtymän kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Takaukseen ei myöskään sisälly hyvinvointialueissa tarkoitettua merkittävää taloudellista riskiä ottaen huomioon edellä selostetun yhtiön tarkoituksen sekä sen, että yhtiön omistajina on pelkästään julkisyhteisöjä. Yhtiön vuokralaisten, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän, tiloissa harjoittama toiminta ei ole taloudellista toimintaa, vaan komission tiedonannossa tarkoitettua julkista terveydenhuoltoa. Takauksille ei tässä yhteydessä edellytetä vastavakuuksia. Yhtiön äänivalta tulee olemaan Helsingin kaupungilla ja HUS-yhtymällä. Mikäli omistuksessa tapahtuu myöhemmin muutoksia, HUS-yhtymä varaa itselleen oikeudet vaatia järjestelyn yhteydessä järjestelyn ennakoedellytyksenä tarvittaessa vakuudet. HUS-yhtymä tekee lisäksi vuosittain yhtiökohtaiset arviot omavelkaisten takausten riskien merkittävyydestä yhtiön näkökulmasta ja valmistelelee tarvittaessa esityksen HUSin toimivaltaisille toimielimille hyvinvointialuelain 134 §:n mukaisesta vastavakuudesta. Helsingin kaupunkiin sovelletaan kuntalain 129 §.

Päätösesitys

Yhtymähallitus esittää yhtymäkokoukselle seuraavaa:

1. Yhtymäkokous päättää myöntää Kiinteistöosakeyhtiö Laakson yhteissairaalalle sairaalakokonaisuuden investointeja varten enintään 200 000 000 euron määräisen HUS-yhtymän omavelkaisen takauksen osana kiinteistöosakeyhtiön yhteensä

enintään 400 milj. euron suuruisia rahoitusjärjestelyjä vuosille 2025-2026 ajoittuviksi arvioitujen investointimenojen rahoittamiseksi pitkäaikaisella lainarahoituksella. Takaus kattaa lainan pääoman, korot, viivästyskorot sekä mahdolliset lainanhoito- ja perimiskulut. Nostettavien lainojen laina-aika saa olla enintään 30 vuotta.

2. Kukin omavelkainen takaus annetaan siten, ettei yhtymän siihen perustuva takausvastuu takaussitoumuksen antohetkellä ylitä kiinteistöosakeyhtiön omistusosuutta vastaavaa suhteellista osuutta asianomaiseen lainaan perustuvista velvoitteista. Mahdolliset myöhemmät kiinteistöosakeyhtiön omistuksen muutokset eivät vaikuta takaajan vastuun laajuuteen vähentävästi ilman takauksen edunsaajan nimenomaista kirjallista suostumusta.

3. HUS-yhtymä pidättää oikeuden vaatia vastavakuuksia siinä tilanteessa, jossa kiinteistöosakeyhtiön omistuspohja muuttuu siten, että omistusta siirtyy pois nykyisiltä omistajilta.

4. Kiinteistöosakeyhtiölle myönnettävistä yksittäisistä omavelkaisista takauksista voidaan kohdassa 3. mainituissa olosuhteissa periä vuosittain vähintään 0,5 %:n suuruinen takausprovisio, joka lasketaan takausvastuun kohteena olevan lainan jäljellä olevasta pääomasta per 31.12. ja maksetaan määräytymisajankohtaa seuraavan tammikuun loppuun mennessä.

5. Päätöksen täytäntöönpanon edellytyksenä on, että Helsingin kaupunki tekee omalta osaltaan vastaavan, määrällisesti oman omistusosuutensa mukaisen päätöksen kiinteistöosakeyhtiön lainojen takaamisesta.

6. Valtuutetaan talousjohtaja laatimaan ja allekirjoittamaan päätöskohtien 1.-5. mukaisten takausjärjestelyjen edellyttämät asiakirjat.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.

Julkisuus

Julkinen

Päätösvallan peruste

Perussopimus 13 §

Lisätiedot

Talousjohtaja Jari Finnilä, etunimi.sukunimi@hus.fi

6.5.2024

HUS/563/2021

Hallintojohtaja Lauri Tanner, etunimi.sukunimi@hus.fi

Tiedoksi

Rahoituspäällikkö Aija Salomaa

52 § Jakautumismenettelyn käynnistäminen HUS Kiinteistöt Oy:n osalta**Selostus****Konsernijaosto 23.4.2024 § 10**

Esittelijä

Toimitusjohtaja Matti Bergendahl

Valmistelija

Talousjohtaja Jari Finnilä

Konsernijaosto käsitteli 8.4.2024 § 5 verotuksellista vaihtoehtotarkastelua HUS Kiinteistöt Oy:n mahdollisen myynnin osalta seuraavalla perustelutekstillä:

"Konsernijaosto käsitteli 11.12.2023 § 21 HUS Kiinteistöt Oy:n tuottamistapaselvitystä ja sen perusteella suoritettavia jatkotoimia. Konsernijaosto päätti yksimielisesti muun muassa, että selvitetään HUS Kiinteistöt Oy:n osakekannan tai liiketoimintojen myynti kokonaan tai osaksi markkinoille.

Eri vaihtoehtoja myynnin toteuttamiseksi on arvioitu KPMG Oy:n tekemässä taloudellisessa ja verotuksellisessa vaihtoehtotarkastelussa. KPMG Oy on HUSin ensimmäinen puitesopimustoimittaja vero-oikeuden alalla. Selvitystä tulevat konsernijaostolle esittelemään Teamsilla Director Veli-Matti Ohtonen ja Partner Ari Engblom KPMG Oy:stä.

Konsernijaosto keskustelee siitä, miten vaihtoehtotarkastelun perusteella tulisi asiaa tämän jälkeen jatkovalmistella."

Keskustelun jälkeen konsernijaosto päätti pitää ylimääräisen kokouksen 23.4.2024, ja linjata siellä selvityksen johdosta tarpeelliset jatkotoimenpiteet.

KPMG:n tekemän selvityksen lähtökohtana on, että yhtiön omistaja eli HUS haluaa järjestellä yhtiötä uudelleen siten, että tiettyjä osia yhtiöstä siirretään markkinoille, ja omistaja saa järjestelystä parhaan mahdollisen tuoton. Järjestely muodostaa osan talousarviossa HUS-yhtymän omaisuuden myynnille asetettua tavoitetta, joka on ollut kuluvana vuonna ja viime vuonna kumpanakin 15 M€ vuodessa. Toistaiseksi myyntituloja ei ole saatu.

Selvityksessä (liitteenä) on arvioitu kahta eri vaihtoehtoa järjestelyn toteuttamiseksi.

Ensimmäisessä vaihtoehdossa uudelleenjärjestelyn kohteena olevat toiminnot siirretään jakautumisella omiin yhtiöihinsä ja konserniin siirtyvät ja yhtiömuotoon jäävät toiminnot niin ikään omiin yhtiöihinsä. Jakautumisella tarkoitetaan osakeyhtiölain 17:1 §:n mukaan menettelyä, jossa jakautuvan yhtiön varat ja velat

6.5.2024

HUS/3058/2024

osittain tai kokonaan siirtyvät yhdelle tai useammalle vastaanottavalle yhtiölle. Jakautumisen jälkeen markkinoille siirtyvien yhtiöiden osakekannat myydään kilpailutusmenettelyn kautta menettelyn voittaneille ulkopuolisille toimijoille. HUS-yhtymä on suoraan myytävien yhtiöiden osakkeiden omistaja, ja myyntivoitto tuloutuu suoraan yhtymälle. Osakkeiden myynnistä saatu voitto on verovapaata HUS-yhtymälle.

Toisessa vaihtoehdossa HUS-yhtymä valitsee palveluntuottajat kilpailutusmenettelyn kautta tietyille toiminnoille, johon liittyen yhtiö myy liiketoimintakaupalla toiminnot kilpailutuksen voittajille. Yhtiö on verovelvollinen liiketoimintakaupasta syntyvästä luovutusvoitosta. Selvityksessä on arvioitu, että HUS Kiinteistöt Oy:lle tulisi luovutusvoitoveroa maksettavaksi kauppahinnasta riippuen noin 1-2 miljoonaa euroa. Yhtiö voi edelleen jakaa voittovarot HUS-yhtymälle osinkona.

Vaihtoehtotarkastelu osoittaa, että vaihtoehto 1 eli yhtiön jakautuminen on HUS-yhtymän kannalta huomattavasti edullisempi.

Selvityksessä esitetty järjestely on yhtiön kokonaisjakautuminen, jossa yhtiö jakautuu neljään osaan: HUS Kiinteistöpalvelut Oy, HUS Turvapalvelut Oy, HUS Parkkihalli Oy ja HUS Kiinteistöt Oy. Jakautumismenettely kestää neljästä kuuteen kuukautta. Menettely alkaa jakautumissuunnitelman laatimisella, jonka laatii jakautuvan yhtiön hallitus. Tilintarkastaja antaa suunnitelmasta lausuntonsa, jonka jälkeen se on rekisteröitävä. Jakautumisesta tulee antaa myös kuulutus yhtiön velkojille. Jakautuvassa yhtiössä jakautumisesta päättää yhtiökokous, joka on pidettävä neljän kuukauden kuluessa jakautumissuunnitelman rekisteröimisestä.

Hallintosäännön 23.2 §:n 4 k:n mukaan konsernijaosto käsittelee konserniohjaukseen liittyviä tytär- ja osakkuusyhteisöjä koskevia linjauksia.

Päätösesitys

Konsernijaosto esittää yhtymähallitukselle, että se

1. antaa HUS Kiinteistöt Oy:n hallitukselle toimeksiannon osakeyhtiölain tarkoittaman kokonaisjakautumisen käynnistämisestä edellä kuvatun mukaisesti,
2. edellyttää jakautumisen toteuttamista vuoden 2024 aikana ja
3. edellyttää että yhtiön hallitus raportoi konsernijaostolle prosessin etenemisestä jaoston kokouksissa.

Päätös

Päätettiin esityksen mukaisesti.

-.-.-

Yhtymähallitus 6.5.2024**Päätösesitys**

Yhtymähallitus päättää, että se

1. antaa HUS Kiinteistöt Oy:n hallitukselle toimeksiannon osakeyhtiölain tarkoittaman kokonaisjakautumisen käynnistämisestä edellä kuvatun mukaisesti,
2. edellyttää jakautumisen toteuttamista vuoden 2024 aikana ja
3. edellyttää että yhtiön hallitus raportoi konsernijaostolle prosessin etenemisestä jaoston kokouksissa.

Asian käsittely

Asiassa käydyn keskustelun aikana Anna Vuorjoki pyysi asian jättämistä pöydälle seuraavaan kokoukseen. Puheenjohtaja totesi, että asia on ensimmäisen kerran yhtymähallituksen käsittelyssä, jolloin noudatetun käytännön mukaan asia jätetään yhden jäsenen pyynnöstä pöydälle.

Päätös

Pantiin pöydälle.

Julkisuus

Julkinen

Päätösvallan peruste

Perussopimus 13 §

Lisätiedot

Talousjohtaja Jari Finnilä, jari.finnila(at)hus.fi
Hallintojohtaja Lauri Tanner, lauri.tanner(at)hus.fi

Tiedoksi

HUS Kiinteistöt Oy:n hallitus
Toimitusjohtaja Juha Tiuraniemi, HUS Kiinteistöt Oy

53 § HUS-yhtymän logistiikkapalveluiden kehittäminen**Selostus**

Konsernijaosto käsitteli otsikkoasiaa 8.4.2024 § 8 seuraavalla perustelutekstillä:

-.-.-

Yhtymäkokous päätti 14.12.2023 § 29 osana talouden tasapainottamissuunnitelmaa hyväksyä Logistiikkakeskuksen rakennuksen myymisen ja valtuuttaa yhtymähallituksen päättämään kaupan yksityiskohdista. Yhtymäkokouksen päätöksen perustelujen mukaan myynti on tarkoitus toteuttaa ns. sale and lease back -kaupalla, eli myynnillä ja takaisinvuokrauksella. Kauppahinta määräytyy tällöin käytännössä ostajan saaman vuokratuoton perusteella. HUSin saaman arvion mukaan kiinteistön myynti ja takaisinvuokraus kymmenen vuoden ajaksi olisi HUS-yhtymälle kannattavaa ja se tulisi edistämään sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusvaikuttavaa järjestämistä.

Hyvinvointialuelain 16 §:n mukaan hyvinvointialueen investointisuunnitelma tulee sisältää tiedot hyvinvointialueen toimitilojen ja kiinteistöjen sekä muiden pitkävaikutteisten hyödykkeiden suunnitelluista luovutuksista. Järjestämislain 25.2 §:n mukaan hyvinvointialue saa toteuttaa sosiaali- ja terveydenhuollon toimitilan, kiinteistön tai muun pitkävaikutteisen hyödykkeen luovutuksen vain, jos se sisältyy sosiaali- ja terveysministeriön hyväksymään sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelmaan. Mainittujen lainkohtien perusteella myynnistä pyydettiin ennakkolausunto sosiaali- ja terveysministeriöltä ennen myynnin toteuttamista.

STM totesi 30.11.2023 päivätyssä ennakkolausunnossa, että esitetty järjestely kertaluonteisena vuosituloksen parantajana ei edistäisi palvelujen kustannustehokasta järjestämistä, joten järjestelyä ei tulisi hyväksymään investointisuunnitelmassa. Ennakkolausunnossa todettiin kuitenkin, että "kiinteistöön liittyvät järjestelyt tulee aina suhteuttaa kokonaisuuteen, kuten esimerkiksi mahdollisiin logistiikkapalvelujen uudelleen järjestelyihin, jossa itse kiinteistö muodostaa vain pienen osan kustannuspohjasta. Mikäli tällainen toiminnallinen muutos realisoituu, voidaan kysymystä myöhemmin tarkastella siinä valossa."

STM:n edustajien kanssa käytiin neuvottelu 8.2.2024 vaihtoehtoista logistiikkapalveluiden kehittämiseksi. Ministeriön edustajat ilmoittivat suhtautuvansa myönteisesti sellaisiin kiinteistön myyntiin käsittäviin kokonaisjärjestelyihin, joilla voidaan alentaa toiminnan kokonaiskustannuksia.

Toiminnan kokonaiskustannukset jakaantuvat vuoden 2024 talousarvion mukaan

seuraavasti:

	Euroa	%-osuus
Toimintakulut, yhteensä	256 847 616	100
Henkilöstökulut	5 011 717	2
Palvelut (ICT ym.)	11 897 226	5
Tarvikkeet	238 981 151	93
Vuokra	957 522	0

Suurin kustannuserä muodostuu tarvikkeiden ostosta varastoon. Tämä kustannus puolestaan on kiinteästi yhteydessä HUSin hankintatoimeen ja sen toimeenpanemien kilpailutusten onnistumiseen. Tarvikkeisiin sitoutuneen kustannuksen alentaminen edellyttää entistä tiiviimpää yhteistyötä HUSin hankintatoimen sekä eri toimialojen ja muiden asiakkaiden kanssa. Yhteinen pohdinta ja yhteiset linjaukset siitä, mitä tuotteita käytetään ja minkälainen vaihtoehtojen valikoima on tarjolla olisi omiaan tehostamaan toimintaa. Toimintaa tehostaisivat myös strategiset linjaukset ulkoisista asiakkuuksista ja tiettyihin asiakkaisiin keskittymisestä.

Käytettävät tietojärjestelmät muodostavat toisen merkittävän kustannuserän ja ne vaikuttavat myös toiminnan tehokkuuteen. Nykyisin käytössä oleva Harppi-järjestelmä (Oracle ERP) ei ole käytettävyydeltään tai kustannuksiltaan optimaalinen materiaalihallinnan kannalta. Myös kaikki materiaalihallintaan liittyvä kehittäminen nykyisen tietojärjestelmän suhteen on hankalaa ja kallista.

Henkilöstökustannuksista noin puolet koostuu varastotyöstä ja toinen puoli erilaisista asiantuntija- ja asiakaspalvelutöistä. Kustannussäästöjä logistiikkapalveluiden kokonaiskustannuksista voidaan lähteä hakemaan omatoimisesti HUSin sisällä, tai siihen voidaan lähteä etsimään kokonaan uutta toimintamallia. Tällainen uusi toimintamalli voisi liittyä Uutistien kiinteistön myyntiin siten, että uusi omistaja tai joku muu alalla toimiva taho lähtisi HUSin kanssa yhdessä kehittämään varastotoimintojen kokonaisuutta. Ulkoisen kumppanin kanssa tehtävä toimintamalli perustuisi ulkoistukseen ja palvelukokonaisuuden kilpailuttamiseen, jossa nykyinen henkilöstö siirtyisi liikkeenluovutuksella uudelle palveluntuottajalle. HUS maksaisi vuokraa kiinteistöstä ja vastaavasti palvelumaksua varastopalveluista. Varastossa olevat tavarat olisivat HUSin kilpailuttamia ja omistamia. Tilaukset tehtäisiin HUSin tietojärjestelmästä, joka olisi integroitu palveluntuottajan tietojärjestelmään. Palveluntuottaja jakelisi tavarat edelleen sairaaloiden lastauslaitureille tai muihin kohteisiin. Asiakaslaskutuksen hoitaisi HUS. HUS vastaisi sekä varaston nimikkeistöstä ja ostomäärästä eli käytännössä kokonaisuudessaan prosessista. Kokonaiskustannusten alentaminen on kaikissa tapauksissa moniammatillista yhteistyötä ja se vaatii pitkäjänteisen suunnitelman (1-3 vuotta) ja kokopäiväisen projektinjohtajan. Tässä mallissa on myös mahdollista aikataulullisesti eriyttää

6.5.2024

HUS/3057/2024

toisistaan kiinteistön myynti sekä varastotoiminnan kehittäminen ulkoisen toimijan kanssa.

Konsernijaosto linjaa keskustelun ja edellä olevan selvityksen pohjalta, mihin toimenpiteisiin tulisi ryhtyä HUSin logistiikkatoimintojen kehittämiseksi.

-.-.-

Konsernijaosto 23.4.2024

Yhtymäkokous on 14.12.2023 § 29 päättänyt valtuuttaa yhtymähallituksen myymään Logistiikkakeskuksen ja päättämään kaupan yksityiskohdista. Yhtymähallitus on todennut 18.12.2023 § 174, että yhtymäkokouksen myyntipäätöksen toimeenpano ei ole mahdollista ilman sosiaali- ja terveysministeriön hyväksyntää. Ministeriö on ilmoittanut suhtautuvansa myönteisesti sellaisiin kiinteistön myynnin käsittäviin kokonaisjärjestelyihin, joilla voidaan alentaa toiminnan kokonaiskustannuksia. Konsernijaostolle esitetään nyt, että se esittäisi yhtymähallitukselle valmistelun käynnistämistä käsittäen HUSin logistiikkapalvelujen uudelleen järjestelyn ja Logistiikkakeskuksen rakennuksen myynnin, joka kokonaisjärjestelynä täyttää ministeriön asettamat edellytykset.

Päätösesitys

Konsernijaosto esittää yhtymähallitukselle, että asian valmistelua jatketaan seuraavasti:

1. Käynnistetään Logistiikkakeskuksen myynti siten että siitä saatavat myyntitulot voidaan kirjata vuodelle 2024.
2. Käynnistetään valmistelutyö palvelukokonaisuuden kilpailuttamisesta varastotoimintojen kokonaisuuden kehittämiseksi yhdessä ulkopuolisen toimijan kanssa.
3. Esitys palvelukokonaisuuden kilpailuttamisesta valmistellaan samaan hallituksen kokoukseen, missä päätetään Logistiikkakeskuksen myynnistä.
4. Uusi ulkoisen kumppanin kanssa toteutettava toimintamalli olisi käytössä viimeistään vuoden 2026 alusta.

Päätös

Päätettiin esityksen mukaisesti.

-.-.-

Yhtymähallitus 6.5.2024**Päätösesitys**

Yhtymähallitus päättää, että asian valmistelua jatketaan seuraavasti:

1. Käynnistetään Logistiikkakeskuksen myynti siten että siitä saatavat myyntitulot voidaan kirjata vuodelle 2024.
2. Käynnistetään valmistelutyö palvelukokonaisuuden kilpailuttamisesta varastotoimintojen kokonaisuuden kehittämiseksi yhdessä ulkopuolisen toimijan kanssa.
3. Esitys palvelukokonaisuuden kilpailuttamisesta valmistellaan samaan hallituksen kokoukseen, missä päätetään Logistiikkakeskuksen myynnistä.
4. Uusi ulkoisen kumppanin kanssa toteutettava toimintamalli olisi käytössä viimeistään vuoden 2026 alusta.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.

Julkisuus

Julkinen

Päätösvallan peruste

Perussopimus 13 §

Lisätiedot

Talousjohtaja Jari Finnilä, jari.finnila(at)hus.fi

Tiedoksi

Talousjohtaja Jari Finnilä
Toimialajohtaja Tuula Lasander
Hankintajohtaja Timo Martelius

54 § Hallintosäännön muuttaminen

Selostus

Hyvinvointiyhtymällä tulee olla hallintosääntö, jonka sisällöstä säädetään hyvinvointialuelain 95 §:ssä. HUS-yhtymän perussopimuksen 10 §:n 3 kohdan mukaan yhtymäkokous hyväksyy hallintosäännön. Ensimmäinen HUS-yhtymän hallintosääntö hyväksyttiin yhtymäkokouksessa 7.7.2022 § 2 ja sitä muutettiin yhtymäkokouksessa 26.10.2022 § 14.

Hallintosäännössä on havaittu yksittäisiä korjausta vaativia ristiriitaisuuksia ja epätäsmällisyyksiä, joita koskevat korjaukset esitetään yhtymäkokouksen käsiteltäväksi. Nämä ovat seuraavat:

1. Hallintosäännön 9 §:n toisessa lauseessa viitataan väärään hallintosäännön pykälään, jonka tulisi olla § 102 sijasta 97 §. Hallintosäännön 9 §:n toinen lause tulisi muuttaa kuulumaan seuraavasti: "Toimielimen puheenjohtajan tehtävistä määrätään tarkemmin hallintosäännön 97 §:ssä."

2. Hallintosäännön 44 §:ssä määrätään esihenkilöiden toimivaltuudet. HUS-yhtymän hallintorakenteessa on kahdentasoisia esihenkilörooleja, jotka ovat nimittävä esihenkilö ja lähiesihenkilö. Nämä määräytyvät yksi-yli -periaatteen mukaisesti. Nimittävä esihenkilö päättää mm. tehtävään ottamisesta, harkinnanvaraisista pidemmistä vapaista ja harkinnanvaraisista lisisistä. Lähiesihenkilö päättää mm. vuosilomista, lyhyistä harkinnanvaraisista vapaista ja sellaisista vapaista, joihin hakijalla on subjektiivinen oikeus.

Lain mukaan vain viranhaltija voi valita henkilön virkaan. Sen sijaan myös työsuhteinen esihenkilö voi ottaa henkilön työsuhteeseen. Nimittävä esihenkilö voi olla siis itse työsuhteinen, jos kaikki ne tehtävät, joihin hän on yksi-yli -asemassa, ovat myös työsuhteisia. Nyt hallintosäännön 42.3 §:ssä todetaan nimittävästä esihenkilöstä, että "[...] palvelussuhteeseen ottamiseen toimivaltainen viranhaltija (nimittävä esihenkilö) päättää alaisensa toiminnan ja henkilöstön osalta [...]". Tämä antaa väärän käsityksen siitä, että nimittävän esihenkilön tulisi aina olla viranhaltija. Edellytyksistä virkasuhteen käytölle säädetään hyvinvointialuelain 92.2 §:ssä, jonka mukaan virkasuhteessa hoidetaan julkisen vallan käyttöä edellyttäviä tehtäviä. Työsopimuksen tekeminen ei ole julkisen vallan käyttöä edellyttävä tehtävä. Hallintosäännön sanamuodosta voi saada väärän käsityksen, jonka mukaan nimittävän esihenkilön tulisi olla viranhaltija, ja tämän oikaisemiseksi hallintosäännön 44.3 §:n alku tulisi muuttaa kuulumaan seuraavasti (muutos alleviivattu): "Hallintosäännön 42 §:ssä tarkoitettu palvelussuhteeseen ottamiseen oikeutettu esihenkilö (nimittävä esihenkilö) päättää alaisensa toiminnan ja henkilöstön osalta

6.5.2024

HUS/3251/2023

seuraavista henkilöstöasioista, mikäli toimitusjohtaja ei ole määrännyt toimintaohjeessa toisin:"

3. Sivutoimien käsittelystä määrätään hallintosäännössä kahdessa eri kohdassa ristiriitaisesti. Hallintosäännön 44 §:n 3 momentin 7 kohdassa on määrätty, että nimittävä esihenkilö päättää sivutoimiluvasta ja 4 momentin 8 kohdassa, että lähiesihenkilö hyväksyy sivutoimi-ilmoitukset. Toisaalta hallintosäännön 47 §:ssä määrätään, että "Sivutoimilupahakemuksen ratkaisee ja sivutoimiluvan peruuttamisesta sekä sivutoimen vastaanottamisen ja pitämisen kieltämisestä päättävät toimitusjohtajan antamien ohjeiden mukaisesti tulosalueen johtaja kukin alaisensa henkilökunnan osalta ja muun henkilökunnan osalta toimitusjohtaja."

Nimittävä esihenkilö voi päättää vakinaiseen palvelussuhteeseen ottamisen lisäksi muun muassa harkinnanvaraisista virkavapaista ja työlomista. Henkilöstön sivutoimet eivät ole sillä tavoin edellä mainittuja merkittävämpiä asioita, että niistä tulisi päättää tulosalueen tasoisesti. Päätöksenteko niistä kuuluu luonteeltaan osaksi tavanomaista esihenkilötyötä. Tähän esihenkilötyöhön kuuluu esimerkiksi huolehtiminen siitä, että henkilöstö uusii tarpeen mukaan päättyvät sivutoimi-ilmoitukset. Sivutoimilupien ja -ilmoitusten käsittelyyn liittyy myös olennaisesti sivutoimien seuranta, jota tulosaluejohtajan ei ole edes käytännössä mahdollista tehdä tulosalueen tuhansien henkilöiden osalta. Hallintosäännön 47 § tulisi kumota.

4. Hallintosäännön 59 § on otsikoitu "Investointisuunnitelma" ja se kuuluu seuraavasti:

Investointisuunnitelma sisältyy talousarvioesitykseen ja sen hyväksyy yhtymäkokous. Investointisuunnitelman suunnitelmakausi on neljä vuotta. Investointisuunnitelmaan sisältyvät suunnitellut investoinnit ja niiden rahoitus, investointeja vastaavat sopimukset sekä kiinteistöjen luovutukset. Investointisuunnitelmaa tarkennetaan vuosittain. Investointisuunnitelman puitteissa tapahtuvan investointimäärärahan kohdentamista yksittäisille hankkeille laaditaan lisäksi investointiohjelma.

Säännön kohdassa käytetty termi "investointisuunnitelma" on kuitenkin virheellinen sääntökohdan asiasisällön kannalta, eivätkä säännön sanamuodot vastaa voimassa olevaa lakia. Investointisuunnitelmasta säädetään hyvinvointialuelain 16 §:ssä ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 25 ja 26 §:ssä, ja se on luonteeltaan toimivaltaisille ministeriöille toimitettava esitys, jonka asianomaiset ministeriöt hyväksyvät. Yhtymäkokous ei lain mukaan hyväksy investointisuunnitelmaa. Säännön kohdassa on tarkoitettu investointisuunnitelman sijasta hyvinvointialuelain 115 §:n 4 momentissa tarkoitettua talousarvion ja -suunnitelman investointiosaa. Hallintosäännön 59 § tulisi muuttaa kuulumaan seuraavasti:

59 § Investointiosa

Investointiosa sisältyy talousarvioesitykseen ja sen hyväksyy yhtymäkokous. Investointiosan suunnitelmakausi on neljä vuotta. Investointiosaan sisältyvät suunnitellut investoinnit ja mahdolliset hankekohtaiset sitovat tavoitteet. Investointiosan puitteissa tapahtuvan investointimäärärahan kohdentamisesta yksittäisille hankkeille laaditaan lisäksi hankekohtainen investointiohjelma.

5. Hallintosäännön 71 §:ssä viitataan virheellisesti tilintarkastajaan monikossa. Hyvinvointiyhtymään valitaan hyvinvointialuelain 126 §:n mukaisesti hallinnon ja talouden tarkastamista varten tilintarkastusyhteisö, jonka on määrättävä vastuunalaiseksi tilintarkastajaksi JHT-tilintarkastaja. Hallintosäännön 71 §:n viimeinen lause tulisi muuttaa kuulumaan seuraavasti: "Ulkoisesta valvonnasta vastaavat tarkastuslautakunta, tilintarkastaja ja arviointijohtaja."

6. Hallintosäännön 78 §:n ensimmäisessä lauseessa viitataan väärään hyvinvointialuelain pykälään, jonka tulisi olla 127 §:n sijasta 130 §. Hallintosäännön 78 §:n ensimmäinen lause tulisi muuttaa kuulumaan seuraavasti: "Tilintarkastuskertomuksesta säädetään hyvinvointialuelain 130 §:ssä."

Päätösesitys

Yhtymähallitus esittää yhtymäkokoukselle, että hallintosäännön

1. 9 §:n toinen lause muutetaan kuulumaan seuraavasti: *Toimielimen puheenjohtajan tehtävistä määrätään tarkemmin hallintosäännön 97 §:ssä.*

2. 44.3 §:n alku muutetaan kuulumaan seuraavasti: *Hallintosäännön 42 §:ssä tarkoitettu palvelussuhteeseen ottamiseen oikeutettu esihenkilö (nimittävä esihenkilö) päättää alaisensa toiminnan ja henkilöstön osalta seuraavista henkilöstöasioista, mikäli toimitusjohtaja ei ole määrännyt toimintaohjeessa toisin:*

3. 47 § kumotaan,

4. 59 § muutetaan kuulumaan seuraavasti:

59 § Investointiosa

Investointiosa sisältyy talousarvioesitykseen ja sen hyväksyy yhtymäkokous. Investointiosan suunnitelmakausi on neljä vuotta. Investointiosaan sisältyvät suunnitellut investoinnit ja mahdolliset hankekohtaiset sitovat tavoitteet. Investointiosan puitteissa tapahtuvan investointimäärärahan kohdentamisesta

6.5.2024

HUS/3251/2023

yksittäisille hankkeille laaditaan lisäksi hankekohtainen investointiohjelma.

5. 71 §:n viimeinen lause muutetaan kuulumaan seuraavasti: *Ulkoisesta valvonnasta vastaavat tarkastuslautakunta, tilintarkastaja ja arviointijohtaja.* ja

6. 78 §:n ensimmäinen lause muutetaan kuulumaan seuraavasti:
Tilintarkastuskertomuksesta säädetään hyvinvointialuelain 130 §:ssä.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.

Julkisuus

Julkinen

Päätösvallan peruste

Perussopimus 10 §, 3. kohta

Lisätiedot

Hallintojohtaja Lauri Tanner, etunimi.sukunimi@hus.fi

Liitteet

1. Ehdotus HUS-yhtymän hallintosäännöksi_yhtymähallitus 6.5.2024

Tiedoksi

55 § Kahdenkymmenen yhden (21) anestesiologian ja tehohoidon erikoistuvan vaiheen lääkärin viran perustaminen HUS Leikkaus- ja tehohoitokeskukseen (tulosalue 5)**Selostus**

Suomen leikkaussaleissa ja teho-osastoilla työskentelee vajaa 900 työikäistä anestesiologian tai anestesiologian ja tehohoidon erikoislääkäreitä. HUS Leikkaus- ja tehohoitokeskuksessa on yhteensä 280 erikoislääkärin vakanssia. Suomalaisista alan erikoislääkäreistä noin kolmasosa siis työskentelee HUSissa. Valmiiden erikoislääkäreiden rekrytointi muualta Suomesta on haastavaa, koska käytännössä lääkäriyöttömyyttä ei ole ja pääkaupunkiseudulle muutto nostaa elinkustannuksia.

HUS-yhtymässä on yhteensä 160 leikkaussalia, joista tämänhetkisen henkilökuntatilanteen vallitessa on käytössä n. 132. Erikoislääkäreitä näihin saleihin osoitettavissa n. 70/päivä. Leikkaus- ja tehohoitokeskus (LeTe) tuottaa lisäksi anestesiapalveluita myös leikkaussalien ulkopuolelle HUSissa, kuten lasten kuvantamistutkimuksiin, psykiatrian ECT-hoitoihin ja leikkausosaston ulkopuolisiin tutkimuksiin ja toimenpiteisiin. HUSissa on lisäksi 23 anestesiologian ja tehohoidon erikoisalan raskasta päivystyspistettä. Laskennallisesti HUSissa on tällä hetkellä n. 45 erikoislääkärin vaje, joka käytännössä rajoittaa HUSin leikkaustoimintaa tuottavien palvelupisteiden määrää.

Merkittävin lähde erikoislääkäreiden saamiseksi on erikoislääkärikoulutus. HUSissa erikoistuvat anestesiaerikoiset lääkärit työskentelevät 1-12 kk jaksoissa eri sairaaloissa sijaitsevilla leikkausyksiköissä ja teho-osastoilla. Seurantajaksolla 2002-2022 Suomessa valmistui yhteensä 700 alan erikoislääkäreitä, joista 274 (39 %) koulutettiin HUSissa. HUSin profiili erikoistumisen jälkeisenä työpaikkana poikkeaa muista yliopistosairaaloista, joissa suurin osa koulutetuista erikoislääkäreistä jää työskentelemään koulutuspaikkakunnalle. HUSista valmistuvista erikoislääkäreistä noin 40% siirtyy muualle Suomeen työhön.

Erikoislääkärikoulutukseen hakeutuminen muuttui v. 2019 ilmoitusmenettelystä valintamenettelyyn. Yliopistojen tarjoamien erikoistumispaikkojen määrää on pyritty arvioimaan ennustemallilla, jossa huomioitiin eläkkeelle siirtymisen vaikutus erikoislääkäreiden määrään. Alan erikoislääkäritarve arvioitiin vuoteen 2035 nousevan HUS Erva (YTA) alueella nykyisestä 1,2-kertaiseksi. Helsingin yliopisto (HY) avasi aluksi 15 paikkaa erikoistumiseen. Suomessa valmistuvien erikoislääkäreiden määrän huomattavan laskun myötä HY nosti syksyllä 2023 erikoistumispaikkojen määrän 25:een. Muiden yliopistojen paikkojen määrä on säilynyt samana.

Anestesiologiaan ja tehohoitoon erikoistuminen HUSissa tulee nähdä ajanjaksona, jolloin koulutettavalle erikoislääkärille muodostuu luottamus ja halu myös

6.5.2024

HUS/248/2024

myöhemmin erikoislääkärinä työskennellä HUSissa. Erikoistumisjakso HUSissa kestää keskimäärin 38 kk. Erikoistumispaikan saaneille on tavoitteena järjestää yhtenäinen jakso, jonka päätteeksi hän valmistuu erikoislääkäriksi. Erikoistumisaikaan saattaa osua myös pitkiä poissaoloja esim. perhevapaiden muodossa. Samanaikaisesti erikoistumiskiertoa HUS LeTessä suorittaa eri vaiheessa yli 70 lääkäriä. Erikoistuvan lääkärin vakansseja on käytettävissä yhteensä 52 kpl. Varsinaista viranhaku- ja täyttämismenettelyä ei ole, vaan on jouduttu tilanteeseen, jossa erikoistuvat lääkärit sijoitetaan joustavasti 52 vakanssiin ja muille tehdään määräaikainen sijaisuus erikoislääkärin tai osastonlääkärin vakanssiin.

Määräaikaisia palvelussuhteita ja niiden perusteiden lainmukaisuutta tarkastellaan vuosittain koko HUSin laajuisesti. JUKO on tuonut määräaikaisneuvotteluissa esiin, että työnantajan tulee tehdä yhdenjaksoinen viranhoidomääräys koko erikoistumisjaksolle. Viranhaltijalain mukaan työntekijä tulee pääsääntöisesti ottaa vakituiseen virkaan ja määräaikaisuuden perusteen tulee olla lakiin nojaava. Erikoistuvilla lääkäreillä vakanssiperusteinen palvelussuhteen pätkiminen on hallinnollinen ongelma. JUKO esittää, että virkapohjia tulisi olla riittävästi, jotta erikoistuvien lääkäreiden viranhoidomääräystä ei tarvitse vakanssiteknisistä syistä ketjuttaa. Viimeisimmässä 14.11.2023 pidetyssä LeTen määräaikaisneuvottelussa JUKO nosti LeTestä paikallisneuvotteluun 53 henkilöä.

Erikoistumiskierron aikana yhdellä erikoistuvalla lääkärillä saattaa olla satoja määräyskirjoja. Työpistekoordinaatio, jossa huomioidaan kullekin erikoistuvalla lääkärille laadittu yksilöllinen koulutussuunnitelma, työpisteen mahdollisuus ottaa erikoistuvia lääkäreitä vastaan sekä virkapohjien riittävyys, on keskitetty LeTen hallinnolliselle ylilääkärille. Hän toimii myös erikoistuvien lääkäreiden hallinnollisena esihenkilönä. Kiertosuunnitelman luonti on haasteellista ja teettää runsaasti lisäarvoa tuottamatonta hallinnollista työtä. Osin koulutuskierron teknisiin järjestelyihin liittyvien ongelmien vuoksi HUS Anestesiologian ja tehohoidon erikoistuvien koulutuspalautte v. 2023 oli vain 3/5.

Tilanteen voi kustannusneutraalisti ratkaista lisäämällä eval-vakanssien määrää anestesiologian lisääntyntä koulutustarvetta vastaavaksi: vakanssimäärä tulisi nostaa nykyisestä 52 vakanssista 73:een perustamalla kaksikymmentäyksi (21) uutta eval-virkaa. Vakanssit sijaistetaan vain yli kahden (2) kuukauden yhtäjaksoisten palkattomien vapaiden osalta. Henkilö otetaan virkaan samalle vakanssille koko erikoisalan koulutuksen vastuuhenkilön (professorin) määrittelemän erikoistumisjakson ajaksi.

Anestesiologian ja tehohoidon erikoislääkärivajeen, lisääntyneen koulutustarpeen ja -paikkojen, lyhyiden määräaikaisten toistuvien työsuhteiden laillisuusarvion ja

koulutettavien palautteen perusteella esitetään kahdenkymmenenyhden (21) uuden anestesiologian ja tehohoidon erikoistuvan lääkärin koulutusviran perustamista HUS Leikkaus- ja tehohoitokeskukseen. Esitys on kustannusneutraali, koska uusia virkoja vastaavat kustannukset vastaavat nykyisiä sijaiskustannuksia.

Päätösesitys

Yhtymähallitus päättää perustaa kahdenkymmeneneksi (21) anestesiologian ja tehohoidon erikoistuvan lääkärin koulutusvirkaa HUS Leikkaus- ja tehohoitokeskukseen 1.6.2024 alkaen liitteen 1 mukaisesti.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.

Julkisuus

Julkinen

Päätösvallan peruste

Perussopimus 13 §

Lisätiedot

Toimialajohtaja Ville Pettilä, etunimi.sukunimi@hus.fi

Liitteet

1. Perustettavien vakanssien tiedot_yhtymähallitus 6.5.2024

Tiedoksi

tulosaluejohtaja Leena Vikatmaa
tulosalueen hallinnollinen ylilääkäri Jukka Vaahersalo
johdon assistentti Nette Mattila
toimialajohtaja Ville Pettilä
hallinnollinen ylilääkäri Annika Takala
henkilöstöpäällikkö Piia von Willebrand
henkilöstöjohtaja Outi Sonkeri
palvelussuhdejohtaja Laura Lindholm
henkilöstöpalvelut.helpdesk@hus.fi

56 § Hankejohtajan viran haettavaksi julistaminen

Selostus

Hallintosäännön 41.1 §:n mukaan viran tai virkasuhteen julistaa haettavaksi virkasuhteeseen ottamisesta päättävä viranomainen. Hallintosäännön 42.1 §:n mukaan -henkilöstön valinnassa noudatetaan yksi yli yhden -periaatetta.

Konsernipalveluiden tulosityksikön suurten rakennushankkeiden vastuuyksikössä on hankejohtajan virka. Hankejohtajan esihenkilö on toimitusjohtaja. Hankejohtajan viran hoitaja on ilmoittanut irtisanoutumisestaan eläkkeelle siirtymisen vuoksi ja virka on näin tulossa avoimeksi. Viran julistaa haettavaksi yhtymähallitus.

Hankejohtaja vastaa suurten rakennushankkeiden edellyttämästä toiminnallisesta suunnittelusta ja johtaa suurten rakennushankkeiden vastuuyksikköä. Hankejohtajan keskeisenä tehtävänä on toimintaprosessien kehittämisen kokonaisohjaus siten, että uusien sairaaloiden suunnittelu ja nykyisten sairaaloiden peruskorjaus perustuu laadukkaaseen ja tehokkaasti järjestettyyn, uutta teknologiaa ja uusia hoitokäytäntöjä hyödyntävään terveystalvututuotantoon.

Hankejohtajan tehtäviin kuuluu lisäksi HUSin toimintayksiköiden sijoituksen ja rakennusprojektien strateginen pitkän aikavälin suunnittelu sekä hankevaiheiden lääketieteellinen ohjaus sekä investointisuunnittelun sisällöllinen ohjaus tavoitteena sairaalakapasiteetin optimaalinen käyttö. Hankejohtaja toimii kiinteässä yhteistyössä HUSin investointijohdon, HUS Tilakeskuksen, HUS Kiinteistöt Oy:n ja toimialojen sekä Runkopalveluiden johdon kanssa, joten virkaan valittavalla henkilöllä tulee olla kyky toimia ja johtaa vastuullaan olevia toimintoja matriisirakenteessa.

Viran kelpoisuusehtona on soveltuva ylempi korkeakoulututkinto ja kokemus johtamistehtävissä ja kielitaitovaatimuksena on suomen kielen hyvä suullinen ja kirjallinen taito sekä ruotsin kielen tyydyttävä suullinen ja kirjallinen taito.

Päätösesitys

Yhtymähallitus päättää

1. julistaa hankejohtajan viran haettavaksi ja
2. oikeuttaa toimitusjohtajan tai hänen määräämänsä laatimaan ja julkaisemaan virasta hakuilmoituksen.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.

Julkisuus

Julkinen

Päätösvallan peruste

Hallintosääntö 41.1 ja 42.1 §

Lisätiedot

Toimitusjohtaja Matti Bergendahl, etunimi.sukunimi@hus.fi

TiedoksiHenkilöstöressurssipäällikkö Emilia Ljunglin
HUS rekrytointi, rekrytointi@hus.fi

57 § Henkilöstöjohtajan viran haettavaksi julistaminen**Selostus**

Hallintosäännön 41.1 §:n mukaan viran tai virkasuhteen julistaa haettavaksi virkasuhteeseen ottamisesta päättävä viranomainen. Hallintosäännön 42.1 §:n mukaan -henkilöstön valinnassa noudatetaan yksi yli yhden -periaatetta.

Konsernipalveluiden tulosityksikön henkilöstöjohdon vastuualueella on henkilöstöjohtajan virka. Henkilöstöjohtajan esihenkilö on toimitusjohtaja. Henkilöstöjohtajan viran hoitaja on ilmoittanut irtisanoutumisestaan eläkkeelle siirtymisen vuoksi ja virka on näin tulossa avoimeksi. Viran julistaa haettavaksi yhtymähallitus.

Henkilöstöjohtaja vastaa HUS-yhtymän henkilöstöjohtamisen kokonaisuudesta yhtymän strategian mukaisesti sekä henkilöstöpolitiikan, palvelussuhdeasioiden, rekrytoinnin, työhyvinvoinnin, henkilöstösuunnittelun ja johtamistaitojen kehittämisestä sekä työterveyshuollon ohjauksesta. Henkilöstöjohtaja kuuluu HUS-yhtymän johtoryhmään ja johtaa henkilöstöjohdon vastuualuetta.

Virkaan rekrytoitavan henkilön toivotaan olevan tiimipelaaja, jonka johtamistyyliä korostuu vahva ihmisten johtamistaito. Hänellä tulee olla kyky ja halu johtaa henkilöstöä kohti moderneja HR:n toimintamalleja ja toimintatapoja sekä usean vuoden kokemus HR-toiminnon johtamisesta suuressa organisaatiossa sekä kattava HR:n kokonaisuuden tuntemus. Henkilöstöjohtajalla tulee olla kykyä ja näkemystä johtamisosaamisen kehittämisestä ja taitoa ja kokemusta yhteistyöverkostojen ja -rakenteiden johtamisesta. Virkaan valittavalla henkilöllä tulee olla myös näyttöjä onnistuneesti johdetuista projekteista ja hankkeista.

Viran kelpoisuusehtona on soveltuva ylempi korkeakoulututkinto ja kokemus johtamistehtävissä ja kielitaitovaatimuksena suomen kielen hyvä suullinen ja kirjallinen taito ja ruotsin kielen tyydyttävä kirjallinen ja suullinen taito.

Päätösesitys

Yhtymähallitus päättää

1. julistaa henkilöstöjohtajan viran haettavaksi ja
2. oikeuttaa toimitusjohtajan tai hänen määräämänsä laatimaan ja julkaisemaan virasta hakuilmoituksen.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.

Julkisuus

Julkinen

Päätösvallan peruste

Hallintosääntö 41.1 ja 42.1 §

Lisätiedot

Toimitusjohtaja Matti Bergendahl, etunimi.sukunimi@hus.fi

TiedoksiHenkilöstöressurssipäällikkö Emilia Ljunglin
HUS rekrytointi, rekrytointi@hus.fi

58 § Varsinaisen yhtymäkokouksen koolle kutsuminen**Selostus**

Hallintosäännön mukaisesti yhtymäkokouksen kokouskutsun antaa yhtymähallitus. Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset toimielimen päätöksiksi lähetetään kokouskutsun yhteydessä, jolleivät erityiset syyt ole esteenä. Yhtymäkokouksen kokouskutsu on toimitettava HUS-yhtymän jäsenille vähintään kuukautta ennen kokousta, ellei erityisestä syystä ole tarpeen noudattaa lyhyempää kutsuaikaa. Yhtymäkokouksen ajan ja paikan määrää yhtymähallitus.

Hallitukselle esitetään, että varsinainen yhtymäkokous kutsutaan koolle mm. seuraavien asioiden käsittelyä varten:

- Tilinpäätös 2023, toiminnan ja talouden toteutuminen vuonna 2023
- Tilintarkastuskertomus ja vastuuvapauden myöntäminen tilikaudelta 2023
- Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2023
- TAE 2025 Valtion rahoitus hyvinvointialueille ja kehyksen valmistelu
- Kiinteistöosakeyhtiö Laakson yhteissairaalan omavelkaisten takausten korottaminen
- Oy Apotti Ab:n pitkäaikaisen lainan takaus
- Hallintosäännön muuttaminen
- Kansalliskielilautakunnan jäsenen valinta
- Yhtymähallituksen varajäsenen valinta

Yhtymäkokous esitetään pidettäväksi torstaina 13.6.2024, klo 10. Yhtymäkokous pidetään sähköisenä kokouksena ja yleisöllä on hallintosäännön mukaisesti mahdollisuus seurata sähköistä kokousta yleisen tietoverkon kautta.

Päätösesitys

Yhtymähallitus päättää kutsua yhtymäkokouksen koolle esityslistatekstissä kuvatun mukaisesti torstaina 13.6.2024, klo 10.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.

Julkisuus

Julkinen

Päätösvallan peruste

Hallintosääntö 86 §

Lisätiedot

Hallintojohtaja Lauri Tanner, etunimi.sukunimi@hus.fi

Tiedoksi

59 § Hyvinvointialuelain 97 §:n mukaista otto-oikeusmenettelyä varten saapuneet päätökset**Selostus**

Yhtymähallitus on päättänyt 14.12.2022 § 62, että sille tulee raportoida hallintosäännön 33 §:n mukaisesti otto-oikeutta koskevaa harkintaa varten seuraavat päätökset hallituksen alaisista tulosalueista:

1. toimitusjohtajan tai tulosaluejohtajien välittömien alaisen valinta virkaan tai toimeen
2. toimitusjohtajan tai tulosaluejohtajien välittömille alaisille myönnetyt harkinnanvaraiset yli kuuden kuukauden virkavapaat tai työlomat
3. ennakoidulta arvoltaan yli 100.000 euron hankinnat
4. palvelusetelin käyttöönotto
5. yli 10.000 euron suuruiset vahingonkorvauksen myöntämistä koskevat päätökset
6. päätösvallan delegointia koskevat päätökset

Yhtymähallitukselle tuodaan tiedoksi mahdollista hyvinvointialuelain 97 §:n mukaista otto-oikeusmenettelyä varten liitteessä 1 mainitut päätökset, jotka ovat olleet nähtävillä luottamushenkilöiden kokousportaalissa, sekä seuraavat toimielinten tekemät päätökset:

Tutkimus- koulutus- kehittämis- ja innovaatiolautakunta 14.2.2024

- § 1 HUSin yritysysteistyön tilannekuva
- § 2 Real World Data (RWD) Center ja sen mahdollisuudet
- § 3 HUSin tutkimuksen vaikuttavuus
- § 4 YTA-sopimus
- § 5 Katsaus TKKI-lautakunnan ensimmäiseen vuoteen 2023
- § 6 Muut asiat

Nationalspråksnämnden 21.3.2024

- § 9 Rapport över patientrespons 2023
- § 10 Patientombudet och kontakter om vård på svenska
- § 11 Beslut om premieringen av tvåspråkiga insatser
- § 12 Språkambassadörsseminariet 2024
- § 13 Övriga ärenden

Päätösesitys

Yhtymähallitus päättää, ettei se ota käsiteltäväkseen liitteessä 1 sekä esittelytekstissä lueteltuja hyvinvointialuelain 97 §:n tarkoittamia päätöksiä.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.

Julkisuus

Julkinen

Päätösvallan peruste

Hallintosääntö 33 ja 35 §§

Lisätiedot

Hallintojohtaja Lauri Tanner, etunimi.sukunimi@hus.fi

Liitteet

1. Päätösluettelo

Tiedoksi

60 § Muut asiat

Selostus

1. Yhtymähallituksen vuoden 2024 kokousaikataulu ja kokouksissa käsiteltävät asiat

Aika	Käsiteltävät asiat
ma 3.6.	Yhtymähallitus - huhtikuun toiminta ja talous
to 13.6.	<i>Yhtymäkokous</i> - tilinpäätöksen 2023 hyväksyminen ja tilintarkastuskertomus - arviointikertomus 2023 - talousarviokehys 2025
ma 19.8.	Yhtymähallitus - yhtymäkokouksen 13.6.2024 päätösten täytäntöönpano - kesäkuun toiminta ja talous
to 22.8.	<i>Yhtymähallituksen iltakoulu</i> - taloussuunnitelman 2025-2028 investoinnit
ma 2.9.	Yhtymähallitus - heinäkuun toiminta ja talous - yhtymähallituksen ja yhtymäkokouksen vuoden 2025 kokousaikataulu
ma 7.10.	Yhtymähallitus - Elokuun toiminta ja talous
to 17.10.	<i>Yhtymähallituksen iltakoulu</i> - talousarvion 2025 alustava käsittely
ma 4.11.	Yhtymähallitus - talousarvio, "ensimmäinen luku" - syyskuun toiminta ja talous
ma 18.11.	Yhtymähallitus - talousarvio, "toinen luku" - talousarvioesitys 2025 yhtymäkokoukselle - muut yhtymäkokousasiat
ma 2.4.	Yhtymähallitus - lokakuun toiminta ja talous
to 19.12.	<i>Yhtymäkokous</i> - talousarvio ja taloussuunnitelma 2025-2027
ma 30.12.	Yhtymähallitus - yhtymäkokouksen 20.12.2024 päätösten täytäntöönpano - vuoden 2025 henkilöstösuunnitelmien täytäntöönpano, nimike- ja kelpoisuusehtomuutokset sekä virkojen perustaminen ja muuttaminen

	<ul style="list-style-type: none"> - vuosien 2025-2028 investointiohjelman vahvistaminen - esitys STM:lle vuoden 2026 investointiohjelmaksi ja vuosien 2027-2029 investointisuunnitelmaksi
--	---

2. Tilintarkastuskertomus ja yhteenvetoraportti

- Liite 1: Tilintarkastuskertomus HUS 2023
- Liite 2: Yhteenvetoraportti tilikauden 2023 tilintarkastuksesta HUS-yhtymässä

3. TKKI-lautakunnan esitys HUSin omaksi tutkimusrahoitukseksi vuodelle 2025

- Oheismateriaali 1: Pöytäkirjanote TKKI-lautakunta 22.4.2024 § 9

Päätösesitys

Yhtymähallitus merkitsee tiedoksi kokousaikataulun, tilintarkastuskertomuksen ja yhteenvetoraportin sekä TKKI-lautakunnan esityksen HUSin omaksi tutkimusrahoitukseksi vuodelle 2025. Lautakunnan esitys huomioidaan talousarviovalmistelussa.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin. Yhtymähallitus päätti lisäksi kokoontua maanantaina 17.6.2024 klo 8.00 sähköisesti (Teams) päättämään yhtymäkokouksen päätösten täytäntöönpanosta.

Julkisuus

Julkinen

Päätösvallan peruste

Hallintosääntö § 86

Lisätiedot

Hallintojohtaja Lauri Tanner, etunimi.sukunimi@hus.fi

Liitteet

Liite 1: Tilintarkastuskertomus HUS 2023

Liite 2: Yhteenvetoraportti tilikauden 2023 tilintarkastuksesta HUS-yhtymässä

Tiedoksi

Tutkimusjohtaja Taneli Raivio

61 § Info-asiat**Selostus****Organisaatiouudistuksen väliarviointi**

- Lauri Luoto, Psycon Oy (klo 11.30)

Toimitusjohtajan ajankohtaiskatsaus

- toimitusjohtaja Matti Bergendahl

Hoitoon pääsy

- johtajaylilääkäri Markku Mäkijärvi

Päätösesitys

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Julkisuus

Julkinen

Lisätiedot

Toimitusjohtaja Matti Bergendahl, etunimi.sukunimi@hus.fi
Johtajaylilääkäri Markku Mäkijärvi, etunimi.sukunimi@hus.fi

Tiedoksi

6.5.2024

MUUTOKSENHAKUOHJEET JA -KIELLOT

Seuraavassa mainittuihin päätöksiin ei saa hakea muutosta.

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä hyvinvointialuelain (611/2021) 141 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä aluevalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, pykälät: 46, 47, 48, 50, 51, 52, 53, 54, 56, 57, 58, 59, 60, 61 §

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 6 §:n tai muiden säädösten mukaan ei seuraaviin päätöksiin saa hakea muutosta valittamalla, valituskieltojen perusteet ja pykälät:

Päätöksiin liittyvien yksityisoikeudellisten asioiden käsittely kuuluu Helsingin käräjäoikeuden toimivaltaan, pykälät:

Tämän kokouksen päätöksiin voi hakea muutosta jäljempänä annettujen ohjeiden mukaisesti.

Oikaisuvaatimusohje, ohje kohdassa 1, pykälät: 45, 49, 55 §

Koska tässä mainituista päätöksistä voidaan tehdä oikaisuvaatimus, ei niihin saa hakea muutosta valittamalla.

Hankinta-asia, ohjeet kohdissa 2 ja 3, pykälät:

Aluevalitus Helsingin hallinto-oikeudelle, ohje kohdassa 4, pykälät:

Hallintovalitus Helsingin hallinto-oikeudelle, ohje kohdassa 4, pykälät:

1. OIKAISUVAATIMUSOHJE

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen). HUS-yhtymän viranomaisen päätöksestä oikaisuvaatimuksen saavat tehdä myös HUS-yhtymän jäsenenä oleva hyvinvointialue, Helsingin kaupunki ja näiden jäsenet. Oikaisuvaatimus tehdään kirjallisena.

Oikaisuvaatimuskielto

Oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, oikaisuvaatimuksen johdosta annetusta päätöksestä eikä päätöksestä,

6.5.2024

johon haetaan muutosta muun lain kuin hyvinvointialuelain (611/2021) nojalla.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Yhtymähallituksen päätöksestä oikaisuvaatimus osoitetaan yhtymähallitukselle.

Konsernijaoston päätöksestä oikaisuvaatimus osoitetaan yhtymähallitukselle.

Tarkastuslautakunnan päätöksestä oikaisuvaatimus osoitetaan tarkastuslautakunnalle.

Yhtymähallitus käsittelee oikaisuvaatimuksen myös silloin, jos se on käyttänyt hyvinvointialuelain (611/2021) 97 §:n mukaista otto-oikeuttaan jaoston tai lautakunnan päätökseen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmantena päivänä sähköisen viestin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Hyvinvointialueen jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto taikka arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen toimittaa perille ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon vaaditaan oikaisua,
- miltä kohdin päätökseen vaaditaan oikaisua ja mitä muutoksia vaaditaan tehtäväksi,
- oikaisuvaatimuksen perustelut,
- mihin oikaisuvaatimusoikeus perustuu, ellei oikaisuvaatimuksen kohteena oleva päätös kohdistu sen tekijään,
- oikaisuvaatimuksen tekijän nimi, kotikunta ja yhteystiedot,
- mahdollisen asiamiehen tai laillisen edustajan yhteystiedot sekä
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon asiaan liittyvät asiakirjat voidaan lähettää.

Oikaisuvaatimuksen liitteet

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä

- oikaisuvaatimuksen kohteena oleva päätös oikaisuvaatimusohjeineen,

6.5.2024

- selvitys siitä, milloin oikaisuvaatimuksen tekijä on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys oikaisuvaatimusajan alkamisajankohdasta sekä
- asiakirjat, joihin oikaisuvaatimuksen tekijä vetoaa vaatimuksensa tueksi, ellei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikaisuvaatimusviranomaisen päätöksen liitteistä voi tiedustella HUS Kirjaamosta.

Tiedon luovuttamiseen salassa pidettävistä asiakirjoista sovelletaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) säännöksiä.

Oikaisuvaatimuksen perille toimittaminen

Asianosaisen tai hänen valtuuttamansa henkilön on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle osoitettu oikaisuvaatimus HUS Kirjaamoon, jonka yhteystiedot on mainittu kohdassa 5.

Oikaisuvaatimus on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen HUS Kirjaamon asiakaspalveluajan päättymistä. Omalla vastuulla oikaisuvaatimuksen voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai faksilla taikka sähköpostilla.

2. OIKAISUOHJE

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi tehdä julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) (hankintalaki) 132-134 §:n mukaan hankintayksikölle kirjallisen hankinto-oikaisun. Hankinto-oikaisun voi tehdä tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen). Hankinto-oikaisu tehdään kirjallisena.

Hankinto-oikaisun käsittelevä viranomainen

Hankinto-oikaisu osoitetaan hankintapäätöksen tehneelle toimielimelle tai viranhaltijalle hankintayksikköön.

Määräaika oikaisua koskevien vaatimusten tekemiselle

Hankinto-oikaisua on vaadittava 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Asianosaisen katsotaan saaneen hankintapäätöksen oheisasiakirjoineen tiedoksi sähköistä tiedoksi-antoa käytettäessä sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei

6.5.2024

asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Tiedoksisaantipäivää ei lueta määräaikaan.

Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jolloin virastossa ei työskennellä, vaatimuksen saa toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Hankintaoikaisun vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

Hankintaoikaisun sisältö

Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi

- asianosaisen nimi ja kotikunta,
- postiosoite ja muut yhteystiedot, johon asiaa koskevat ilmoitukset voidaan toimittaa,
- päätös, johon haetaan oikaisua sekä
- miltä osin päätökseen haetaan oikaisua ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet.

Jos puhevaltaa käyttää muu kuin asianosainen itse, on vaatimuksessa mainittava myös tämän henkilön nimi, kotikunta, postiosoite ja muut yhteystiedot, johon asiaa koskevat ilmoitukset voidaan toimittaa.

Jos vaatimus toimitetaan kirjeenä, on asianosaisen tai hänen laillisen edustajansa taikka asiamiehen omakätisesti allekirjoitettava vaatimus. Tarvittaessa voidaan vaatimuksen tekijää pyytää toimittamaan sähköpostilla saapuneesta vaatimuksesta alkuperäinen allekirjoitettu kappale, mikäli on syytä epäillä asiakirjan aitoutta, eheyttä ja muuttumattomuutta (laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa 13/2003).

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

Hankintapäätöksen liitteistä voi tiedustella HUS Kirjaamosta. Kirjaamon yhteystiedot on mainittu kohdassa 5.

Tiedon luovuttamiseen salassa pidettävistä asiakirjoista sovelletaan julkisuuslain (621/1999) säännöksiä.

6.5.2024

Toimitusosoite

Asianosaisen tai hänen valtuuttamansa henkilön on toimitettava hankintaoikaisun käsittelevälle viranomaiselle osoitetut vaatimukset HUS Kirjaamoon. Kirjaamon yhteystiedot on mainittu kohdassa 5.

Vaatus on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä. Omalla vastuulla vaatimuksen voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai faksilla taikka sähköpostilla.

3. VALITUSOSOITUS MARKKINAOIKEUTEEN

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Valitusoikeus koskee kansallisen kynnysarvon ja EU-kynnysarvon ylittävistä julkisista hankinnoista annettuja päätöksiä.

Valituskielto

Hankintalain 163 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta hyvinvointialuelain (611/2021) eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) nojalla.

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsitteilylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti.

Asian saattaminen markkinaoikeuteen

Jos hankinnassa on menetelty hankintalain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten tai Euroopan yhteisön lainsäädännön tai maailman kauppajärjestön julkisia hankintoja koskevan sopimuksen vastaisesti, voi se, jota asia koskee tai muu hankintalain 145 §:ssä mainittu taho, saattaa asian valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi ja käyttää asiassa puhevaltaa.

Markkinaoikeus ei käsittele hakemusta, jonka ennakoitu arvo on pienempi kuin hankintalain 25 §:ssä säädetty kynnysarvot.

Markkinaoikeuden käytettävissä olevista seuraamuksista on säädetty hankintalain 16 luvussa.

Päätös ei sido yhtymää ennen kuin on selvinnyt, käyttääkö ylempi toimielin asiassa hyvinvointialuelain 97 §:n mukaista otto-oikeutta.

6.5.2024

Sopimus ei synny päätöksen tiedoksiannolla. Hankintalain 128 §:n mukaan hankintayksikön on päätöksen tekemisen jälkeen tehtävä hankintaa koskeva kirjallinen sopimus. EU-kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa hankintasopimus voidaan tehdä ja panna täytäntöön aikaisintaan 14 päivän kuluttua päätöksen tiedoksiannosta

Valituslupa

Hankintalain 146 §:n mukaan puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea valittamalla muutosta, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa.

Lupa on myönnettävä, jos:

1. asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää; tai
2. siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Valituksen määräaika

Jollei toisin säädetä, valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintasopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa.

Valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut *olennaisesti* puutteellinen.

Asianosaisen katsotaan saaneen hankintapäätöksen oheisasiakirjoineen tiedoksi sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Tiedoksisaantipäivää ei lueta mukaan määräaikaan.

6.5.2024

Jos vireillepanoajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jolloin virastossa ei työskennellä, asiakirjat saa toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava

- hankinta-asia, jota valitus koskee ja
- valittajan vaatimukset ja niiden perusteet
- puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, jota vaaditaan muutettavaksi, alkuperäisenä tai jäljennöksenä sekä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys vireillepanoajan alkamisen ajankohdasta.

Valitukseen on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi. Asiamiehen on liitettävä valtakirja sen mukaan kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä säädetään.

Hankintapäätöksen liitteistä voi tiedustella HUS Kirjaamosta.

Tiedon luovuttamiseen salassa pidettävistä asiakirjoista sovelletaan julkisuuslain (621/1999) säännöksiä.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 148 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle asianomaisen kirjaamon osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen.

Valituksen toimittaminen

6.5.2024

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle, jonka yhteystiedot ovat:

Markkinaoikeus

Radanrakentajantie 5
00520 Helsinki
Puhelin: 029 564 3300
Faksi: 029 564 3314
markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä. Itse tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan.

Hakemuksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, faksin tai sähköpostin avulla kuten laissa sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) säädetään.

Asian käsittelystä markkinaoikeudessa peritään voimassa olevan lain mukainen oikeudenkäyntimaksu.

(Tuomioistuinmaksulaki, 1455/2015:

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=tuomioistuinmaksulaki#P5>)

4. VALITUSOSOITUS HELSINGIN HALLINTO-OIKEUTEEN**Valitusoikeus**

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksella Helsingin hallinto-oikeudelta vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös oikaisuvaatimuksen johdosta on muuttunut, tai jos kyse on valtuuston päätöksestä, päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksella myös se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), yhtymän jäsenkunta sekä kunnan jäsen.

Aluevalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

1. päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä,
2. päätöksen tehnyt viranomaisena on ylittänyt toimivaltansa, tai
3. päätös on muuten lainvastainen.

6.5.2024

Hallintovalituksen saa tehdä päätöksestä, jolla hallintoasia on ratkaistu tai jätetty tutkimatta.

Valituskielto

Aluevalitusta tai hallintovalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvasta asiasta ei saa valittaa hyvinvointialuelain (611/2021) nojalla eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) nojalla. Valituskielto perustuu hankintalain 163 §:ään.

Valitusaika

Kirjallinen valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmantena päivänä sähköisen viestin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto taikka arkilauantai, saa valituksen toimittaa perille ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta,
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi,
- vaatimusten perustelut,
- mihin valitusoikeus perustuu, ellei valituksen kohteena oleva päätös kohdistu valittajaan,
- valittajan nimi, kotikunta ja yhteystiedot,
- mahdollisen asiamiehen tai laillisen edustajan yhteystiedot sekä
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen,
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta sekä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, ellei niitä ole jo aikaisemmin

6.5.2024

toimitettu viranomaiselle.

Valituksen kohteena olevan päätöksen liitteistä voi tiedustella HUS Kirjaamosta.

Tiedon luovuttamiseen salassa pidettävistä asiakirjoista sovelletaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) säännöksiä.

Valituksen perille toimittaminen

Valittajan tai hänen valtuuttamansa henkilön on toimitettava valitus Helsingin hallinto-oikeuteen, jonka yhteystiedot ovat:

Helsingin hallinto-oikeus

Radanrakentajantie 5
00520 Helsinki
Puhelin: 029 564 2000
Faksi: 029 564 2079
helsinki.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Asiakirjat toimitetaan perille omalla vastuulla postitse, lähetin välityksellä taikka faksilla tai sähköpostilla. Valitus on liitteineen toimitettava perille siten, että se ehtii perille hallinto-oikeuteen ennen valitusajan päättymistä.

Hallinto-oikeudessa suoritettavasta valituksen käsittelystä perittävän oikeudenkäyntimaksun edellytykset ja suuruus määräytyvät tuomioistuinmaksulain (1455/2015) mukaisesti. Jos oikeudenkäyntimaksu peritään, sen suuruus on 270 €.

(Tuomioistuinmaksulaki:

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=tuomioistuinmaksulaki#P5>)

5. YHTEYSTIEDOT

HUS Kirjaamo

Postiosoite: PL 200, 00029 HUS
Käyntiosoite: Marjaniementie 74, Iiris-keskus, 00930 Helsinki
Puhelinvaihe: 09 4711
Puhelin: 050 428 7837
Faksi: 09 471 75500
Sähköposti: kirjaamo@hus.fi
Asiakaspalvelu arkisin klo 9.00-15.00.